

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 9-10 kwietnia 2016 r. na kierunku *zarządzanie* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie studiów niestacjonarnych na Wydziale Nauk Technicznych i Społecznych Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego z siedzibą w Olsztynie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA
- członkowie:
 - prof. dr hab. Marek Lisiński – członek PKA
 - prof. dr hab. Jerzy Węclawski – ekspert PKA
 - mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia
 - Marcin Grzegorzczak – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Wizytacja na Wydziale Nauk Technicznych i Społecznych Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania (WSliZ) im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Olsztynie na kierunku *zarządzanie* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Ostatnia ocena programowa na tym kierunku odbyła się w roku 2010 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała PKA Nr 240/2010 z dnia 22 października 2009 r.).

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny obowiązującą Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Zespół Oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, pracownikiem Biura Karier, przedstawicielem Koła Naukowego, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi - przedstawicielami otoczenia gospodarczego.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i jednostki na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY

PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	W pełni	Znacząco	Częściowo	Niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.
1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*
1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.
1.3. Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.
1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami

kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla

studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena kryterium 1 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

Koncepcja kształcenia na kierunku *zarządzanie* realizowana przez Wydział Nauk Technicznych i Społecznych Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego z siedzibą w Olsztynie odzwierciedla kluczowe kompetencje Uczelni.

Tożsamość kierunku, będącą szczególnym jego wyróżnikiem, można sprowadzić do następujących cech:

- duży udział elementów kształcenia praktycznego poprzez wprowadzenie projektów, analiz przypadków, zajęć prowadzonych poza terenem Uczelni oraz angażowanie praktyków do realizacji procesu dydaktycznego,
- bogata oferta kształcenia w zakresie specjalności dostosowana do potrzeb rynku pracy i wynikająca ze Strategii Wydziału, takich jak: Zarządzanie logistyką w przedsiębiorstwie, Kadry i płace w organizacji, Zarządzanie sprzedażą z elementami logistyki.
- nowoczesna i dostosowana do potrzeb kształcenia i wymagań realizacji efektów kształcenia baza materialno-dydaktyczna, umożliwiająca prowadzenie zajęć dydaktycznych w laboratoriach z zakresu towaroznawstwa, opakowalnictwa, ładunkoznawstwa.

Tak zdefiniowana tożsamość kierunku *zarządzanie* wpisuje się w misję WSiLiZ, którą jest:

1. Przekazywanie kompetencji niezbędnych do realizacji życiowych aspiracji w warunkach globalnej gospodarki opartej na wiedzy z uwzględnieniem dynamicznie zmieniającego się zapotrzebowania na rynkach pracy w Polsce i poza jej granicami.
2. Kształtowanie postaw odpowiedzialności za państwo polskie, za umacnianie zasad demokracji, działania w harmonii, równowagi i poszanowaniu środowiska naturalnego.
3. Promowanie postaw przedsiębiorczości umożliwiających aktywny udział w realizacji programów rozwojowych wynikających z członkostwa Polski w UE.
4. Przygotowanie absolwentów do efektywnego i skutecznego funkcjonowania na rynku pracy w rozwijających się dziedzinach gospodarki.

Strategia Szkoły, wykorzystująca elementy metody Strategicznej Karty Wyników, definiuje cele strategiczne uwzględniające cztery perspektywy: studenta/słuchacza, finansową, rozwoju oraz

procesów wewnętrznych.

Pierwsza perspektywa dotycząca studenta /słuchacze wyznacza następujące cele strategiczne:

1. Dostosowanie kierunków i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy.
2. Uruchomienie studiów II stopnia.
3. Uruchomienie studiów na odległość.
4. Zwiększenie oferty w zakresie studiów podyplomowych i kursów.
5. Możliwość uzyskiwania zewnętrznych certyfikatów potwierdzających nabyte kwalifikacje.

Uszczegółowienie celów strategicznych realizowanych przez Wydział Nauk Technicznych i Społecznych, uwzględniające specyfikę tej podstawowej jednostki organizacyjnej Szkoły zawiera Strategia Wydziału. Przyjmuje ona następujące priorytety dotyczące studenta/słuchacza:

1. Dostosowanie kierunków i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz zasad określonych przez Krajowe Ramy Kwalifikacji.
2. Poszerzenie oferty edukacyjnej, m.in. przez zwiększenie oferty w zakresie studiów podyplomowych i kursów.
3. Zapewnienie wysokiej jakości procesu kształcenia na studiach prowadzonych przez Wydział.
4. Możliwość uzyskiwania zewnętrznych certyfikatów potwierdzających nabyte kwalifikacje.
5. Zapewnienie studentom możliwości rozwoju zainteresowań w Kołach Naukowych.

Po analizie Raportu Samooceny, innej przedłożonej przez Uczelnię dokumentacji oraz pozyskanych w toku akredytacji informacji można stwierdzić, że zadania opisujące realizowaną przez Uczelnię koncepcji kształcenia na kierunku *zarządzanie* są spójne zarówno z misją i strategią Uczelni jak również z celami strategicznymi Wydziału.

Obecny kształt programów i planów kształcenia na kierunku *zarządzanie* zakłada, że absolwenci będą wyposażeni w kompetencje odpowiadające potrzebom gospodarki i oczekiwaniom rynku pracy. W realizacji tego zamierzenia Uczelnia szczególną uwagę zwraca na dostosowanie swej oferty kształcenia do potrzeb interesariuszy zewnętrznych w taki sposób, aby zapewnić studentom nowoczesne wykształcenie, stwarzające dobre podstawy do wejścia na rynek pracy. Ten aspekt oceny szerzej analizowany jest w pkt 3.1. tego Raportu.

Należy podkreślić także, że realizację koncepcji kształcenia, wynikającą z badania oczekiwań podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, podporządkowuje kierunkowym działaniom jakościowym ujętym zarówno w polityce jakości jak i w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia. W tym procesie koncentruje się na spełnianiu efektów kształcenia odpowiednio do wymagań interesariuszy zewnętrznych.

1.2

Uczelnia podjęła prace zmierzające do zmiany obecnego kierunku *zarządzanie* o profilu ogólnoakademickim na kierunek o profilu praktycznym. Przyjęte zostały przez Senat Uczelni kierunkowe efekty kształcenia, określony harmonogram i zadania zmierzające do wprowadzenia zmian w procesie kształcenia, powołane zespoły robocze oraz przygotowane programy kształcenia. Program kształcenie opracowany przy współdziałaniu interesariuszy zewnętrznych zakłada zorientowanie na potrzeby otoczenia społecznego i gospodarczego, a w szczególności lokalnego i regionalnego rynku pracy.

1.3

Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru nauk społecznych. Jako dziedzinę, do której odnoszą się efekty kształcenia wskazała nauki ekonomiczne, a jako dyscypliny: ekonomię, finanse, nauki o zarządzaniu i towaroznawstwo. Program kształcenia uwzględniający treści merytoryczne z zakresu wszystkich dyscyplin ujętych w dziedzinie nauk ekonomicznych ma tym samym w dużym stopniu charakter interdyscyplinarny, z wyraźną dominacją problematyki mieszczącej się w ramach nauk o zarządzaniu.

Jednocześnie należy wskazać, że jednostka przygotowała nowy program kształcenia na ocenianym kierunku w związku z obowiązkiem przejścia na prowadzenie go w ramach profilu praktycznego. Kierunek ten został przyporządkowany do obszaru nauk społecznych. Jako dziedzinę nauki, do której odnoszą się efekty kształcenia przyjęto nauki ekonomiczne, a dyscyplinę podstawową nauki o zarządzaniu. Dyscyplinami dodatkowymi, do których odnoszą się efekty kształcenia są ekonomia, finanse, prawo, socjologia, psychologia.

Przyporządkowanie ocenianego kierunku studiów do obszaru kształcenia oraz wskazana dziedzina nauki i dyscypliny naukowe odpowiadają efektom kształcenia dla ocenianego kierunku. Także dla planowanego kierunku o profilu praktycznym przyporządkowania są prawidłowe.

1.4.

Studia na ocenianym kierunku prowadzone są na pierwszym poziomie studiów w ramach profilu ogólnoakademickiego. Efekty kształcenia zostały określone przez Senat Uczelni w drodze podjęcia Uchwały Nr 04/05/2014 Senatu WSiZ z dnia 30.05.2014 r. W dokumencie tym określono odrębnie efekty kierunkowe i efekty dla poszczególnych specjalności oferowanych w ramach ocenianego kierunku studiów. Sformułowano 17 kierunkowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 14 w zakresie umiejętności oraz 8 w zakresie kompetencji społecznych. Dodatkowo dla każdej specjalności określono od 6 do 11 efektów z zakresu wiedzy, 6-11 z zakresu umiejętności oraz 5-7 z zakresu kompetencji społecznych. Uchwała Senatu wskazuje również odniesienia efektów kierunkowych i specjalnościowych do obszarowych efektów kształcenia dla obszaru nauk społecznych w odniesieniu do studiów o profilu ogólnoakademickim na poziomie studiów pierwszego stopnia określonych w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Każdy z efektów kierunkowych został odniesiony do 1-2 efektów obszarowych. Natomiast efekty dla specjalności wskazują po kilka odniesień do efektów obszarowych. W ramach tych odniesień wskazano powiązanie efektów przyjętych dla ocenianego kierunku studiów ze wszystkimi efektami obszarowymi dla obszaru kształcenia. Z drugiej strony wskazano także odniesienia każdego z efektów obszarowych do przyjętych przez Uczelnię dla ocenianego kierunku studiów efektów kierunkowych oraz odniesienia efektów specjalnościowych do kierunkowych. W sylabusach przedmiotów określone zostały cele kształcenia oraz przedmiotowe efekty kształcenia z podziałem na odnoszące się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dla każdego efektu przedmiotowego wskazano odniesienia do efektów kierunkowych i obszarowych. Przyjęte przez Uczelnię kierunkowe, specjalnościowe i przedmiotowe efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały, przy zastosowaniu terminologii i języka odpowiadającego dziedzinie i dyscyplinom nauki, do których je odniesiono. Sposób sformułowania efektów kształcenia pozwala na stworzenie skutecznego systemu ich weryfikacji.

Uczelnia określiła także w Uchwale Nr 03/03/2016 Senatu WSiZ z dnia 4.03.2016 r. kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów zarządzanie o profilu praktycznym, w oparciu o które kształcenie będzie prowadzone od roku akademickiego 2017/2018. Przyjęto 16 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, 16 w zakresie umiejętności oraz 7 w zakresie kompetencji społecznych. Wskazano ich odniesienia do wszystkich efektów obszarowych w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Kierunkowe efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są spójne z efektami obszarowymi dla obszaru nauk społecznych przyjętymi dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym oraz odpowiadają wskazanej dziedzinie nauk i dyscyplinom naukowym, w tym naukom o zarządzaniu jako dyscyplinie podstawowej.

Na tej podstawie należy uznać, że efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów są spójne z efektami kształcenia dla obszaru nauk społecznych o profilu ogólnoakademickim. Efekty kształcenia sformułowano w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Oceniany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanych kwalifikacji absolwenta. Efekty kształcenia uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i specjalistycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

Efekty kształcenia dla kierunku w opinii studentów sformułowano w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanych kwalifikacji absolwenta. Z punktu widzenia studentów założone efekty kształcenia w odpowiednim zakresie uwzględniają one w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i specjalistycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

1.5

1.5.1 Nie dotyczy ocenianego kierunku studiów

1.5.2

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów zawiera treści o charakterze teoretycznym i praktycznym zgodne z założonymi efektami kształcenia i odpowiadające aktualnemu zakresowi wiedzy właściwej dla dyscyplin nauki, do których nastąpiło ich przyporządkowanie. Zawiera on treści stanowiące podstawy wiedzy ogólnej z zakresu nauk ekonomicznych, jak i zagadnienia szczegółowe stanowiące podstawę do uzyskania kwalifikacji specjalistycznych. Treści programowe odnoszące się do każdego przedmiotu zostały określone w jego sylabusie. Treści te zostały podzielone na odnoszące się do wykładu i ćwiczeń bądź jednej z tych form zajęć, jeżeli tylko jedna jest przewidziana dla danego przedmiotu. Treści programowe ujęte są w sposób syntetyczny i wskazują zagadnienia realizowane w ramach poszczególnych zajęć. Dla każdego z zagadnień wskazano jakie efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji są z nim związane. Treści programowe odzwierciedlają aktualny stan wiedzy z poszczególnych przedmiotów. Wsparciem dla studentów jest podanie literatury przedmiotu z podziałem na podstawową i uzupełniającą, z zachowaniem odpowiedniej liczby i rodzaju zalecanych pozycji.

Analiza zawartości sylabusów pozwala na stwierdzenie, że dobór treści programowych jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.

1.5.3.

Poszczególne przedmioty realizowane są z zastosowaniem różnych metod dydaktycznych. Zostały one wskazane w sylabusie każdego przedmiotu. Wykłady są prowadzone najczęściej z zastosowaniem prezentacji multimedialnej wspomaganą narzędziami informatycznymi wykorzystywanymi w analizach, przeprowadzane są analizy studiów przypadku, prowadzone są wykłady problemowe, wykłady podające z elementami praktycznego zastosowania wzorów i twierdzeń, wykłady konwencjonalne.

Na ćwiczeniach rozwiązywane są zestawy zadań, częściowo do samodzielnego rozwiązania, omawiane studia przypadku z wykorzystaniem danych zewnętrznych, przeprowadzane dyskusje grupowe, prezentowane i omawiane projekty. Osiąganie założonych efektów kształcenia związane jest także z wprowadzeniem do procesu dydaktycznego dużej ilości pracy samodzielnej studenta, która jest wykonywana bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.

W ramach seminarium dyplomowego studenci pozyskują wiedzę na temat metodologii nauk o zarządzaniu, poznają pojęcia i metody badań stosowane w naukach o zarządzaniu, zapoznają się z rodzajami i źródłami informacji naukowej. Seminarium dyplomowe kształtuje umiejętności dotyczące formułowania problemów badawczych, celów pracy naukowej, hipotez oraz metod pozyskiwania informacji, przygotowania planu pracy na podstawie informacji pozyskanych z materiałów źródłowych i przygotowania prezentacji koncepcji pracy naukowej oraz analizy materiałów, wyciągnięcia wniosków i formułowania propozycji rozwiązań.

Metody kształcenia stosowane na ocenianym kierunku studiów uwzględniają w niezbędnym zakresie aktywizujące formy pracy ze studentami oraz skłaniają do samodzielnego uczenia się studentów, a ich stosowanie umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze.

W opinii studentów proces kształcenia uwzględnia samodzielne uczenie się poprzez wprowadzenie zróżnicowanych metod i form dydaktycznych, które oprócz realizacji teoretyczno – praktycznych efektów w zakresie wiedzy i umiejętności pozwalają im na osiągnięcie efektów w zakresie kompetencji społecznych. Studenci osiągają te efekty poprzez realizację dużej liczby godzin pracy samodzielnej oraz poprzez przygotowanie różnego rodzaju projektów, esejów, referatów, raportów, zadań typu case study i innych prac polegających na indywidualnym lub grupowym rozwiązywaniu problemów. Takie podejście umożliwia rozwój podstawowych umiejętności badawczych jak: formułowanie problemu, dobór metod i narzędzi analizy badawczej oraz prezentacja wyników.

1.5.4.

Studia na ocenianym kierunku trwają 3 lata (6 semestrów). Program kształcenia na studiach

pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku *zarządzanie* obowiązujący od roku akademickiego 2015/2016 przewiduje realizację zajęć dydaktycznych w wymiarze 1167-1177 godzin w zależności od specjalności. Przedmioty kształcenia ogólnego realizowane są w wymiarze 257 godzin, przedmioty podstawowe w wymiarze 325 godzin, przedmioty kierunkowe w wymiarze 210 godzin, przedmioty specjalnościowe w wymiarze 210 godzin, seminarium dyplomowe 50 godzin.

W ramach ocenianego kierunku studiów oferowane są cztery specjalności: Zarządzanie sprzedażą z elementami logistyki, Kadry i płace w organizacji, Zarządzanie logistyką w przedsiębiorstwie, Rachunkowość i audyt w przedsiębiorstwie.

Nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS niezbędny dla realizacji założonych efektów kształcenia został obliczony dla każdego przedmiotu i podany w jego sylabusie. Jako przelicznik przyjęto, że 1 punkt ECTS równa się 25 godzinom pracy studenta. Kalkulacja nakładu pracy jest dostosowana do formy realizacji poszczególnych przedmiotów i obejmuje takie elementy, jak: udział w wykładach, udział w ćwiczeniach, przygotowanie do zajęć, udział w konsultacjach, przygotowanie projektu, przygotowanie do egzaminu, przygotowanie do kolokwium, obecność na egzaminie. W kalkulacjach podano także obciążenie studenta w godzinach związane z zajęciami praktycznymi, obciążenie studenta na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich, obciążenie studenta na zajęciach nie wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.

Program kształcenia na kierunku studiów o profilu praktycznym, który ma wejść w życie od roku akademickiego 2017/2018 przewiduje ich realizację w trakcie 6 semestrów. Łączny wymiar godzin zajęć dydaktycznych ma wynosić 1162 godziny, w tym 462 godziny wykładów (40%). Wymiar punktów ECTS ma wynosić 180. Studenci będą zdawali łącznie 21 egzaminów. W programie ujęto jako przedmioty kilka warsztatów (przedsiębiorczości, projektowe, marketingowe, menedżerskie). Program kształcenia nie wskazuje liczby godzin praktyki, ale ma być ona realizowana przez trzy semestry i przypisano do niej łącznie 15 punktów ECTS. Brak na obecnym etapie sylabusów przedmiotów i innych szczegółowych informacji o programie kształcenia dla studiów o profilu praktycznym pozwala jedynie na sformułowanie ogólnej oceny, że czas trwania studiów, ujęte w programie przedmioty, w tym o charakterze praktycznym, proporcja godzin wykładów do innych form zajęć są właściwe z punktu widzenia możliwości realizacji założonych efektów kształcenia.

Łączny czas trwania kształcenia na ocenianym kierunku studiów, jak i wymiar godzin zajęć dydaktycznych dla poszczególnych grup przedmiotów umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów. Nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS stwarza możliwość osiągnięcia założonych dla kierunku efektów kształcenia.

1.5.5.

Zasady przypisywania punktów ECTS uregulowane zostały w Zarządzeniu Prorektora ds. kształcenia Nr 01/05/2015. Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów przewiduje łącznie możliwość uzyskania 180 punktów ECTS. W każdym semestrze przyjęto jednakową liczbę 30 punktów ECTS. Na zajęcia z przedmiotów wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela i studentów przewidziano łącznie 64,58 punktów, tj. 35,6%. Do przedmiotów z zakresu nauk podstawowych przypisano 54 punkty ECTS. Do przedmiotów o charakterze praktycznym, w tym zajęcia laboratoryjnych, warsztatowych i projektowych 56,53 punktów ECTS. Przedmioty niezwiązane z kierunkiem studiów mają łącznie 25 punktów, przedmioty z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych 5, język obcy 12, wychowanie fizyczne 1, praktyka zawodowa 5 punktów ECTS. Na zajęcia powiązane z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z ocenianym kierunkiem przypadają 92 punkty ECTS, tj. 51% ich ogólnej liczby.

Na tej podstawie można stwierdzić, że jednostka uwzględniła w programie kształcenia ocenianego kierunku studiów wymagane przepisami prawa przedmioty i grupy przedmiotów, do których należy określić punktację ECTS a przyjęte wymiary punktów są prawidłowe.

1.5.6.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów przewiduje możliwość dokonywania przez studenta wyboru przedmiotów humanistycznych, języka obcego, seminarium dyplomowego, przedmiotu prowadzonego w języku obcym oraz specjalności. Do każdej ze specjalności stanowiącej

przedmiot wyboru przypisano przy tym 50 punktów ECTS. Na przedmioty do wyboru przypada łącznie 67 punktów ECTS ujętych w programie kształcenia, tj. 37% % ich ogólnej liczby.

Należy tym samym uznać, że jednostka zapewniła niezbędną elastyczność programu kształcenia, w szczególności przez możliwość wyboru modułu przedmiotów specjalnościowych.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci wyrazili pozytywne opinie na temat oferowanych przedmiotów do wyboru.

1.5.7.

Program kształcenia na studiach pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku *zarządzanie* obowiązujący od roku akademickiego 2015/2016 przewiduje realizację zajęć dydaktycznych w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów komputerowych oraz seminariów dyplomowych. Udział zajęć w formie wykładów w ogólnej liczbie godzin wynosi 46%. Większość przedmiotów realizowanych jest zarówno w formie wykładu, jak i ćwiczeń. Obciążenie poszczególnych semestrów jest w miarę równomierne i wynosi od 160 do 220 godzin. Zajęcia dydaktyczne realizowane są w odpowiedniej sekwencji czasowej. Przedmioty podstawowe realizowane są od semestru pierwszego do trzeciego, przedmioty kierunkowe od semestru drugiego do szóstego, ale z koncentracją w semestrze trzecim, przedmioty specjalnościowe w ostatnich trzech semestrach studiów.

Zajęcia prowadzone są w ramach zjazdów sobotnio-niedzielnych. W semestrze organizowanych jest 9-10 zjazdów. Zajęcia w soboty trwają od godziny 8.00 do najczęściej godziny 19.10, ale niekiedy nawet do 20.50, a w niedziele od godziny 8.00 do najczęściej godziny 18.20. Wykłady obejmują najczęściej 3-4 jednostki lekcyjne, a ćwiczenia 2-3 jednostki. Pomiędzy poszczególnymi zajęciami są jedynie 5-minutowe przerwy. Liczebność grup studenckich jest uregulowana w Zarządzeniu Rektora. Ze względu na niewielką liczbę studentów poszczególnych roczników (50-65 osób) wykłady odbywają się w ramach jednego toku. Ćwiczenia odbywają się w grupach od kilkunastu do 37 osób, laboratoria w grupach 18-22 osoby, lektoraty w grupach 13-23 osoby, seminaria dyplomowe 6-22 osoby. Praktyczna liczebność grup w kilku przypadkach przekracza wynikającą z określonej w Zarządzeniu (ćwiczenia w grupach powyżej 30 osób i seminaria dyplomowe w grupach powyżej 15 osób).

Jednostka dla prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku studiów korzysta z platformy e-learningowej (platforma Moodle). Zasady korzystania z niej określone zostały w poświęconym temu Regulaminie. Nauczyciele akademicki wykorzystują platformę do wspomagania zajęć dydaktycznych (przede wszystkim do zamieszczania materiałów dydaktycznych). Natomiast zajęcia nie są prowadzone z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.

Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku i proporcje liczby godzin różnych form zajęć są prawidłowe i umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Zajęcia są nadmiernie skoncentrowane w trakcie dnia, natomiast liczebność grup na poszczególnych zajęciach jest w większości przypadków właściwa.

W opinii studentów oferowane formy zajęć (wykłady, ćwiczenia, laboratoria, seminaria) sprzyjają aktywizacji i realizacji zakładanych efektów kształcenia, a także, w odpowiednim zakresie przygotowują ich do pracy zawodowej i naukowej. Osiągnięcie tych efektów może gwarantować przewaga ćwiczeń nad wykładami oraz udział zajęć o charakterze praktycznym - 32 % pkt. ECTS. Rodzaje zajęć i liczebność grup studenckich są na ogół zgodne z Zarządzeniem Rektora Nr 2/2010. Realizacja procesu kształcenia jest wspierana Platformą Moodle <https://learning.owsiiz.edu.pl>. Infrastrukturę informatyczną Uczelni tworzą cztery sieci LAN zarządzane przez UCI. W sieciach tych pracuje 435 komputerów. Jedna z sieci (Wi-Fi) umożliwia swobodny dostęp do Internetu w dowolnym miejscu Uczelni. Dostępny portal student, umożliwia korzystanie z systemu Moodle oraz dostęp do informacji bibliotecznej w systemie Libra.

1.5.8.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów uwzględnia realizację praktyk zawodowych. Praktyki realizowane są w wymiarze 120 godzin. Dla praktyki zawodowej, włączonej do modułu zajęć specjalizacyjnych, opracowane zostały sylabusy. Zawierają one w szczególności określenie celów praktyki oraz efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Podano także sposoby weryfikacji efektów kształcenia. Organizacja i kontrola realizacji praktyk są przedmiotem regulacji w Regulaminie praktyk. Warunkiem zaliczenia praktyki jest odbycie jej w wyznaczonym terminie oraz uzyskanie zaliczenia potwierdzającego osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyk na podstawie sprawozdania z praktyki. Uczelnia dopuszcza, aby studenci zatrudnieni w ramach umowy o pracę, umowy o dzieło/zlecenie, odbywający wolontariat lub staż, wykonujący charakter pracy spełniający wymogi Ramowego programu praktyk, mogli uzyskać zaliczenie odbycia praktyki na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu, a studenci prowadzący własną działalność gospodarczą na podstawie aktualnego wyciągu z rejestru działalności gospodarczej oraz opisu zakresu wykonywanych obowiązków zawodowych. Studenci sporządzają sprawozdanie z praktyki. Po uzyskaniu zaliczenia odbycia praktyki zawodowej od opiekuna praktyki student ubiega się u wyznaczonego dla kierunku/specjalności studiów nauczyciela akademickiego o uzyskanie oceny potwierdzającej osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Ocena wystawiana jest na podstawie pracy pisemnej zawierającej charakterystykę organizacji, analizę zagadnień określonych w obszarach tematycznych praktyki oraz wnioski z dokonanej analizy.

Dokumentacja praktyk zawodowych wskazuje, że część studentów (zróżnicowana dla poszczególnych specjalności i lat studiów, w granicach 20-60%) odbywa ją jako zorganizowany element procesu dydaktycznego, a pozostali uzyskują jej zaliczenia na podstawie wykonywanej pracy zawodowej bądź własnej działalności gospodarczej. Praktyki organizowane z udziałem uczelni odbywają się w przedsiębiorstwach, bankach, instytucjach administracji państwowej, jednostkach samorządu terytorialnego oraz innych organizacjach. Lista podmiotów współpracujących z WSLiZ jest bardzo obszerna i obejmuje ponad 300 jednostek. Dokumentacja dotycząca praktyk zawiera ramowe porozumienia i umowy podpisane z tymi podmiotami. Poza tym Uczelnia kierując studenta na praktykę podpisuje indywidualną umowę z zakładem pracy.

Program studiów na ocenianym kierunku uwzględnia praktykę zawodową. Zostały dla niej określone efekty kształcenia i metody ich weryfikacji. Uczelnia zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku studiów oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

Studenci pozytywnie oceniają procedurę zaliczania praktyk i są zadowoleni z metody weryfikacji osiągniętych efektów oraz organizacji praktyk.

1.5.9.

Studenci i pracownicy jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów w okresie objętym oceną nie uczestniczyli w programach krajowych, międzynarodowych, w wymianie realizowanej z zagranicznymi ośrodkami akademickimi oraz w stażach krajowych i zagranicznych. Na kierunku nie były prowadzone zajęcia przez nauczycieli akademickich z zagranicy. Nie jest w zasadzie prowadzone kształcenie w językach obcych. Studenci uczą się języka obcego, a jedynym przedmiotem poza lektorem w języku obcym jest realizowany w ramach ostatniego semestru przedmiot Wybrane problemy funkcjonowania przedsiębiorstwa (ćwiczeniach w wymiarze 10 godzin, 3 punkty ECTS) prowadzony w języku angielskim bądź niemieckim (do wyboru).

Studenci mają również możliwość studiowania na uczelniach zagranicznych w ramach programu ERASMUS+. Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie przygotowana jest w języku angielskim dla studentów zagranicznych planujących podjęcie studiów na tym kierunku w ramach umowy o współpracy z uczelnią cypryjską Mesoyios College.

1.6.

1.6.1.

Zasady i procedury rekrutacji określają Uchwały Senatu WSLiZ. Uchwała z dnia 26.04.2016 r. określająca zasady rekrutacji w roku akademickim 2015/2016 przewiduje, że przyjęcie kandydatów na pierwszy rok studiów następuje na podstawie wymaganych dokumentów oraz kolejności zgłoszeń. Dokumentem takim jest w szczególności oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości, a w przypadku kandydata będącego cudzoziemcem zagraniczne świadectwo dojrzałości wraz z jego nostryfikacją dokonaną przez kuratorium oświaty. Decyzję w sprawie przyjęcia podejmuje Dziekan właściwego

Wydziału. Od decyzji Dziekana służy odwołanie do Rektora w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Wstęp na studia na ocenianym kierunku jest wolny i Uczelnia nie prowadzi doboru kandydatów z uwzględnieniem kryteriów merytorycznych. Wszyscy kandydaci mają zapewnione równe szanse w podjęciu studiów.

Studenci wyrażali pozytywnie opinie na temat zasad, warunków i trybu rekrutacji określone w Uchwale Senatu WSliZ. Przyjęcie na studia następuje na podstawie wymaganych dokumentów oraz kolejności zgłoszeń. Wymaganymi dokumentami są: podanie do Rektora wraz z ankietą osobową, kopia świadectwa dojrzałości, kopia dowodu osobistego lub inny dokument potwierdzający tożsamość

1.6.2.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania przez Uczelnię efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określono w Uchwale Nr 01/03/2015 Senatu WSliZ – Procedura potwierdzania efektów uczenia się. Celem tej procedury jest identyfikacja efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocena ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla odpowiedniego kierunku studiów prowadzonego w Uczelni. Zgodnie z przyjętymi w Uczelni zasadami efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia - osobie posiadającej świadectwo dojrzałości i co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego. W przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejny kierunek studiów I stopnia efekty uczenia się mogą być potwierdzone osobie posiadającej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny i co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów II stopnia albo jednolitych studiów magisterskich. Weryfikacja wskazanych przez kandydata na studia we wniosku efektów uczenia się dokonuje Instytutowa Komisja ds. efektów uczenia się. W skład Komisji wchodzi: nauczyciel akademicki ze stopniem co najmniej doktora, posiadający wiedzę w zakresie programu kształcenia, nauczyciel akademicki reprezentujący obszar wiedzy i dyscypliny naukowe, których efekty uczenia się dotyczą oraz nauczyciele odpowiedzialni za moduł/przedmiot. Zgodnie z Regulaminem Studiów (§10) student przyjęty na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się ma prawo realizować program studiów według indywidualnego planu studiów, pod opieką wyznaczonego opiekuna naukowego.

Dokumentacja przebiegu walidacji efektów uczenia się osiągniętych w edukacji nieformalnej i pozaformalnej przeprowadzonej przez jednostkę prowadzącą oceniany kierunek studiów wskazuje na pełne stosowanie procedur określonych w Uchwale Nr 01/03/2015 Senatu WSliZ – Procedura potwierdzania efektów uczenia się.

Przyjęte w jednostce prowadzącej oceniany kierunek studiów zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się są prawidłowe i umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. Są one w praktyce stosowane w sposób prawidłowy.

1.7.

1.7.1.

Studenci są zapoznawani z stosowanym w jednostce systemem oceniania na pierwszych zajęciach. Metody weryfikacji efektów kształcenia zostały określone dla każdego przedmiotu w jego sylabusie. Stosowane są takie ich rodzaje, jak: egzamin pisemny, kolokwia, projekty, ocena rozwiązanych zadań oraz prezentacji wniosków z case study, ocena udziału w dyskusji nad wynikami zadań, obserwacja pracy w grupie nad rozwiązywaniem zadań i in.. Poszczególne metody są w sylabusach odniesione do efektów kształcenia, odrębnie dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Studenci ocenianego kierunku studiów przygotowują pracę dyplomową i zdają egzamin dyplomowy. W Regulaminie studiów nie określono wymagań odnośnie procesu dyplomowania, a w szczególności opiekuna pracy recenzenta, tematyki i charakteru pracy dyplomowej. Regulamin studiów przewiduje, że wymogi dotyczące pracy dyplomowej określa dziekan. Zostały one określone w Informacji dotyczącej wymagań formalnych i merytorycznych stawianych pracom licencjackim i magisterskim. Wymagania takie zostały także ujęte w jednej z procedur USZJK odnoszącej się do procesu dyplomowania. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powoływaną przez dziekana, w skład której wchodzi przewodniczący, promotor i recenzent pracy dyplomowej. Student odpowiada

na trzy pytania, w tym jedno z zakresu przedmiotów kierunkowych i dwa z zakresu specjalności. Ostateczna ocena ze studiów jest obliczana z zastosowaniem wag (0,5 średniej ze studiów i po 0,25 oceny z egzaminu dyplomowego i oceny pracy), które jednak w nadmiernym stopniu preferują pracę i egzamin dyplomowy.

Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia stosowane na ocenianym kierunku studiów są odpowiednio zróżnicowane i adekwatne do zakładanych efektów kształcenia. Ich stosowanie skłania studentów do uczenia się i umożliwiają sprawdzenie oraz ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności badawczej. Procedury przygotowania prac dyplomowych i przeprowadzania egzaminów dyplomowych są prawidłowe i pozwalają na realizację zakładanych efektów kształcenia.

Studenci wyrazili pozytywne opinie odnoszące się do systemu oceny osiągnięć, który stymuluje ich systematyczną pracę i odnosi się do wszystkich efektów kształcenia. W tym celu wykorzystywane są: kolokwia, egzaminy, prezentacje, projekty oraz prace zaliczeniowe, które sprawdzają zarówno zdobytą wiedzę, jak i samodzielność w jej nabywaniu. Kompetencje oraz umiejętności społeczne oceniane są przez sprawdzanie umiejętności pracy zespołowej m.in. w ramach projektów. Studenci stwierdzili, iż system oceniania jest przedstawiany przez nauczyciela akademickiego na pierwszych zajęć dydaktycznych z przedmiotu. Student ma prawo wglądu do ocenionych prac. Regulamin Studiów określa sytuacje, w których studenci mają prawo wnosić o zaliczenie komisyjne. Umiejętności prowadzenia badań naukowych, m.in. doboru metod i technik badawczych oraz analizy danych, weryfikowane są na niektórych przedmiotach oraz przez pracę dyplomową. Egzamin dyplomowy weryfikuje poziom pogłębionej wiedzy oraz nabyte umiejętności i kompetencje społeczne. System weryfikacji obejmuje także efekty kształcenia realizowane w ramach lektoratów.

1.7.2.

System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia oparty jest na rozwiązaniach określonych w Regulaminie studiów przyjętym Uchwałą Nr 02/03/2015 Senatu WSliZ z dnia 12.03.2015 r. Wskazuje on na konieczność poinformowania studentów na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu o treści sylabusu, który zawiera w szczególności informacje dotyczące systemu sprawdzania efektów kształcenia. Regulamin studiów wprowadza rozwiązania dotyczące zaliczania przedmiotów i zdawania egzaminów, a w szczególności dotyczące ich organizacji, terminów, dostępu do prac egzaminacyjnych, informowania o ocenach, możliwościach zdawania egzaminów poprawkowych i komisyjnych, konsekwencjach braku zaliczenia przedmiotu bądź zdania egzaminu. Są to regulacje kompletne, przejrzyste i odpowiadające powszechnie stosowanym w krajowym szkolnictwie wyższym.

Studenci zdają w trakcie studiów łącznie 24 egzaminy, w dużym stopniu równomiernie rozłożone we wszystkich semestrach (3 i 5 w dwóch pierwszych i po 4 w następnych). Egzaminami objęte są: język obcy, 9 przedmiotów podstawowych, 7 przedmiotów kierunkowych oraz 7 specjalnościowych.

Struktura ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej była następująca: oceny niedostateczny stanowiły 14,3%, oceny dostateczny 22,1%, oceny dostateczny plus 17,5%, oceny dobry 21,1%, oceny dobry plus 7,4% a oceny bardzo dobry 17,5%. Natomiast na egzaminie dyplomowym oceny dostateczny stanowiły 19,1%, oceny dobry 55,3%, dobry plus 2,1% a bardzo dobry 23,4%. Taką strukturę ocen można uznać za prawidłową, gdyż ich zróżnicowanie wskazuje na rzetelność procesu weryfikacji efektów kształcenia i motywowanie do uczenia się.

Stosowany w odniesieniu do ocenianego kierunku system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty i umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Nie są stosowane metody i techniki kształcenia na odległość, a platforma elektroniczna jest wykorzystywana przede wszystkim do przekazywania materiałów dydaktycznych i komunikowania się ze studentami.

3. Uzasadnienie

Jednostka prawidłowo sformułowała koncepcję kształcenia. Koncepcja kształcenia na kierunku *zarządzanie* jest zgodna z misją Uczelni, odpowiada celom określonym w strategii Szkoły oraz Wydziału oraz kierunkowym działaniom pro jakościowym ujętym w wewnętrznym systemie

zapewniania jakości kształcenia. Realizacja koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku studiów umożliwi osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Oceniany kierunek studiów został prawidłowo przyporządkowany do obszaru kształcenia, dziedziny nauki oraz dyscyplin naukowych. Efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku są spójne z efektami przyjętymi dla obszaru kształcenia oraz odpowiadają profilowi i poziomowi studiów. Program studiów oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie założonych kwalifikacji. Rekrutacja kandydatów prowadzona jest na zasadach wolnego wstępu na studia. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Sylabusy są dla studentów przejrzyste i zrozumiałe. W ich opinii efekty kształcenia są sformułowane w sposób, który umożliwia stworzenie systemu ich weryfikacji. Studenci są zadowoleni z realizacji i zdobywania zakładanych efektów kształcenia, a stosowane metody kształcenia umożliwiają im osiąganie założonych efektów. Studenci pozytywnie oceniają możliwości posiadane w zakresie elastyczności w doborze modułów kształcenia. W opinii studentów liczebność grup umożliwia osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Jednostka określiła dla praktyk efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz z punktu widzenia studentów zapewnia właściwą organizację praktyk. Program studiów umożliwia realizowanie przedmiotów w języku obcym, jak również wyjazd zagraniczny. W opinii studentów cały proces rekrutacji jest jasny i przejrzysty. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów są z punktu widzenia studentów prawidłowe oraz umożliwiają uzyskanie informacji o ocenie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Kryteria i zasady oceny weryfikacji efektów kształcenia są sformułowane w przejrzysty i zrozumiały. Studenci mają dostęp do warunków zaliczenia poprzez karty przedmiotu.

4. Zalecenia

- Wprowadzić w niezbędnym zakresie umiędzynarodowienie procesu kształcenia.
- Podnieść jakość prac dyplomowych, a zwłaszcza wymagać szerszego wykorzystania metod analitycznych odniesionych do praktyki gospodarczej.
- Podnieść wymagania w stosunku do recenzji prac dyplomowych, w szczególności w odniesieniu do oceny merytorycznej pracy.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszaram kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu

i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena kryterium 2 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymaganiom określonym w przepisach prawa. Analiza spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego obejmuje posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich, a także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim, złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów oraz ich zatrudnienie Uczelni.

Minimum kadrowe powinno spełniać warunki określone w rozporządzeniu stanowiącym poz. 4 Załącznika nr 1 raportu. W związku z powyższym do minimum kadrowego kierunku *zarządzanie* prowadzonego na poziomie studiów I stopnia zalicza się wszystkie zgłoszone przez uczelnię osoby czyli 9 osób w tym 3 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 6 doktorów, gdyż posiadają zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia w zakresie nauk społecznych, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie dyscypliny naukowej, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, co stanowi spełnienie wymagań określonych w § 12 ust 1 rozporządzenia, o którym mowa w Załączniku nr 1 do raportu z wizytacji. Dorobek naukowy osób tworzących minimum kadrowe należy do dyscypliny nauki o zarządzaniu (6 osób) oraz do dyscypliny ekonomia (2 osoby) i towaroznawstwo (1 osoba)

Osoby zaliczone do minimum kadrowego zostały zatrudnione w Uczelni (nie później niż od początku semestru studiów) w pełnym wymiarze czasu pracy, a zatem spełnione zostały wymagania określone w art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz w § 13 ust. 1 rozporządzenia, o którym mowa powyżej.

Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wykazała, iż wszyscy spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 tego rozporządzenia.

W wyniku weryfikacji akt osobowych osób stanowiących minimum kadrowe stwierdza się, iż wszystkie teczki zawierają dokumentację poświadczającą uzyskanie stopni i tytułów naukowych. Dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy (umowy o pracę) zawierają informacje o Uczelni, jako podstawowym i dodatkowym miejscu pracy zgodnie z art. 119 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

W związku z analizą dokumentacji, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego stwierdzono, iż osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają także warunki określone w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, co potwierdzają również dane zawarte w „Zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on”.

Oceniany kierunek *zarządzanie* został przyporządkowany do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych, 4 dyscypliny: nauk o zarządzaniu, ekonomii, finansie oraz towaroznawstwa. A zatem stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku powinien spełniać wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia określonego w poz. 4 Załącznika nr 1 raportu.

Na ocenianym kierunku studiuje 185 osób. Stosunek ten wynosi 1:20 (9:185) przy obowiązującym granicznym 1:120 – dla kierunków studiów w obszarze nauk społecznych, zatem wymagania w tym zakresie zostały spełnione.

2.2

Zajęcia na kierunku *zarządzanie* prowadzi 8 samodzielnych nauczycieli akademickich, 23 doktorów i 13 magistrów, których dorobek naukowy, a także doświadczenie zawodowe są spójne z zakładanymi efektami kształcenia a także z treściami zawartymi w programie kształcenia. Prowadzone badania naukowe kadry obejmują obszar nauk społecznych, ale dominuje dziedzina nauk ekonomicznych. Problematyka badań ma charakter interdyscyplinarny i obejmuje tematy związane z

gospodarką regionu, rozwojem sektora MSP, rynkiem pracy oraz współczesnymi trendami gospodarki innowacyjnej. W latach 2012-2015 na Wydziale opublikowano 27 zwartych pozycji literaturowych, w tym 12 dotyczących kierunku *Zarządzanie* m.in. 6 monografii, 6 zeszytów naukowych.

W latach 2012-2015 na Wydziale zorganizowano 15 seminariów i konferencji związanych z ocenianym kierunkiem. Dorobek, kompetencje dydaktyczne i doświadczenie pracowników podlega corocznej ocenie, a ich kompetencje są potwierdzane dyplomami, certyfikatami znajdującymi się w ich teczkach osobowych.

2.3

Władze Uczelni i Wydziału prowadzą projakościową politykę kadrową promującą aktywność naukową nauczycieli i mechanizmy motywujące do podnoszenia kwalifikacji. Realizacja polityki kadrowej uwzględnia wewnętrzny system oceny nauczycieli akademickich.

Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmuje weryfikację kadry prowadzącej zajęcia dydaktyczne. Działania te są realizowane poprzez procedury o nazwach: *Proces oceniania zajęć dydaktycznych* (5.1 – 5.3), oraz *Proces oceny kadry naukowo-dydaktycznej* (8). Prowadzona ocena przyczynia się do monitorowania i podniesienia poziomu jakości kształcenia, do analizowania i oceniania procesu kształcenia, do podejmowania działań eliminujących wszelkie zjawiska patologiczne związane z procesem kształcenia.

W celu zapewnienia właściwej polityki kadrowej nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie w zakresie zgodności ich kwalifikacji z prowadzonym kierunkiem studiów, pod kątem adekwatności do zakładanych efektów kształcenia, ocenę aktywności naukowej, ocenę podnoszenia przez nich kwalifikacji. Analiza wyników oceny okresowej z lat 2015-2016, w tym protokołów z ewaluacji i hospitacji zajęć wykazała, iż władze Wydziału dążą do doskonalenia procesu kształcenia.

W latach 2012-2016 kadra naukowa Wydziału została wzbogacona o dwóch doktorów w obszarze nauk społecznych. Projakościowy charakter polityki kadrowej polega też na zatrudnianiu nowych pracowników wg kryterium domeny badawczej związanej z problematyką dyscyplin dziedziny nauk ekonomicznych. Pracownicy osiągający sukcesy w działalności naukowej, dydaktycznej lub organizacyjnej są wyróżnieni Nagrodą Rektora WSiZ. Skuteczność przyjętej polityki kadrowej potwierdzają wzrastające w ostatnich latach wskaźniki aktywności naukowej, dydaktycznej oraz zaangażowania organizacyjnego pracowników jednostki.

2.4.

Działalność naukowa Wydziału Nauk Technicznych i Społecznych mieści się w wielu obszarach wiedzy, a wśród nich jest także obszar nauk społecznych – dziedzina nauk ekonomicznych z 4 dyscyplinami do których został przyporządkowany oceniany kierunek *Zarządzanie*. Badania naukowe obejmują subdyscypliny naukowe związane z zarządzaniem przedsiębiorstwem, sektorem MSP, innowacjami, rynkiem pracy, zarządzaniem finansami oraz organizacją transportu. Do obszaru nauk społecznych i dyscypliny nauki o zarządzaniu należą badania prowadzone z zakresu profesjonalnego doradztwa biznesowego dla osób zamierzających uruchomić własną działalność gospodarczą oraz firm sektora MSP.

Efektom badań było stworzenie innowacyjnego narzędzia doradztwa biznesowego w postaci składającego się z czterech części podręcznika AMICUS RES, (2014). W grudniu 2014 roku w Instytucie rozpoczęto badania w nowym obszarze: współczesne trendy w innowacyjnej gospodarce. Efekty prowadzonych badań publikowane są między innymi we własnym uczelnianym wydawnictwie jak np. :

- Kwiatkowska L., Migus – Bębnowicz Z., Walkowiak R., Wojeński J. 2014. *Diagnoza potrzeb doradczych przedsiębiorstw MSP*. Zeszyt Naukowy „Ekonomia i Zarządzanie” Olsztyńskiej Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania im. Prof. T. Kotarbińskiego w Olsztynie, s. 29–41.
- Kurek Z., 2015, *Zarządzanie innowacjami*, Wyd. Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego z siedzibą w Olsztynie.
- Wierzejki T. (red.), 2015, *Współczesne trendy w innowacyjnej gospodarce*. Wyd. WSiZ w Olsztynie.

2.5

Wyniki prowadzonych w jednostce badań są wprowadzane do treści realizowanych przedmiotów takich jak: przedsiębiorczość, organizacja i zarządzanie, zarządzanie projektem, innowacje i jakość w przedsiębiorstwie. W ramach projektu badawczego opracowano wielotomowy podręcznik *Amicus Res*, który jest dostępny w Bibliotece.

Aktualna wiedza związana z badaniami prowadzonymi na Wydziale oraz z bogatym doświadczeniem praktycznym nauczycieli prezentowana jest w treściach modułów/przedmiotów podstawowych, kierunkowych oraz specjalnościowych, a także w trakcie seminariów i realizacji prac dyplomowych. Podczas realizacji prac dyplomowych przekazywana jest wiedza i doświadczenie opiekunów prac dotyczące metodyki badań organizacji i zjawisk, metod analitycznych, statystycznych oraz wnioskowania.

3. Uzasadnienie

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymaganiom określonym w przepisach prawa. Prowadzone badania naukowe kadry obejmują obszar nauk społecznych, ale dominuje dziedzina nauk ekonomicznych. Problematyka badań ma charakter interdyscyplinarny i obejmuje tematy związane z gospodarką regionu, rozwojem sektora MSP, rynkiem pracy oraz współczesnymi trendami gospodarki innowacyjnej. Prowadzona przez Uczelnię polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry oraz motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych. Badania naukowe Wydziału Nauk Technicznych i Społecznych prowadzone są w dyscyplinach ,w których określone zostały efekty kształcenia i obejmują subdyscypliny naukowe związane z :zarządzaniem przedsiębiorstwem, sektorem MSP, innowacjami, rynkiem pracy, zarządzaniem finansami oraz organizacją transportu. Wyniki prowadzonych przez Wydział badań naukowych są wykorzystywane, choć nie w pełnym zakresie w doskonaleniu programu kształcenia na kierunku *zarządzanie*.

4. Zalecenia

Brak

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1. Ocena kryterium 3 – *w pełni*

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1.

Wydział Nauk Technicznych i Społecznych Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego z siedzibą w Olsztynie współpracuje z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego. Pracownicy Szkoły utrzymują ścisłe kontakty z interesariuszami zewnętrznymi , przedstawicielami podmiotów społeczno – gospodarczych miasta i Regionu.

Sprowadzają się one do uczestnictwa w pracach rad, komitetów, kolegiów, zespołów i innych regionalnych gremiów organizacji samorządowych oraz organów administracji publicznej. Uczelnia współpracuje także z parkami naukowo-technologicznymi, agencjami rozwoju, organizacjami edukacyjnymi i jest członkiem klastra edukacyjnego.

Od 2011 funkcjonuje w Uczelni Rada Konsultacyjna, powołana zarządzaniem Rektora Szkoły

nr 4/2011 w skład której wchodzi m.in. przedstawiciele praktyki gospodarczej, administracji i życia politycznego oraz organizacji i instytucji społecznych i kulturalnych. Członkami Rady są przedstawiciele takich podmiotów jak Business Center Club, Związek Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Zrzeszenie Warmińsko-Mazurskiego Handlu i Usług, Wojewódzki Urząd Pracy, Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego, Elbląski Parku Technologiczny.

Do zadań Rady należy, między innymi, przedstawianie opinii o proponowanych kierunkach rozwoju Uczelni, wspólne opiniowanie i formułowanie propozycji dostosowania oferty edukacyjnej, szkoleniowej i badawczej do aktualnych oczekiwań firm i instytucji w Regionie, stwarzanie studentom Uczelni możliwości odbywania praktyk, realizacji prac dyplomowych i seminariów oraz staży zawodowych czy wspólna organizacja konferencji, szkoleń czy seminariów. Rada Konsultacyjna swoje zadania realizuje poprzez organizowane dwa razy w roku spotkania,

Zespołowi Oceniającemu przedstawiono dokumentację potwierdzającą organizowane regularnie co pół roku posiedzenia. Zespołowi udostępniono dokumentację z posiedzeń, które odbyły się w dniach: dniu 12 grudnia 2015 r., 12 czerwca 2015 r., 11 kwietnia 2014 r., 6 grudnia 2013 r., 7 września 2012 r. oraz 10 maja 2012 r. Jest godne odnotowania, że po każdym posiedzeniu Rady sporządzana jest notatka, w której formułowane są wnioski będące jej rezultatem spotkania. Notatka taka, potwierdzana każdorazowo przez Rektora Szkoły, stanowi zestawienie zadań wraz ze wskazaniem osoby odpowiedzialnej za ich wykonanie. Z ich analizy wynika, że istotne miejsce w działalności Rady zajmują zagadnienia dotyczące kształtowania i rozwoju koncepcji kształcenia, w tym określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i oceny stopnia ich realizacji oraz ich opiniowania.

Zespół Oceniający spotkał się także z przedstawicielami Rady Konsultacyjnej. Na podstawie informacji pozyskanych w jego toku można stwierdzić, iż współpraca przynosi korzyści zarówno Uczelni jak i instytucjom z nią współpracującym. Władze Szkoły i to potwierdzono także w dyskusji, korzystając z opinii Rady dotyczących także doskonalenia deklaryowanych i realizowanych efektów kształcenia, rozwoju programów i planów studiów oraz organizacji praktyk studenckich.

Niezależnie od tego WSiLiZ poprzez inne bardzo różnorodne działania ma znaczący wpływ na rozwój wielu dziedzin życia społeczno - gospodarczego w Olsztynie i w całym Regionie. Oddziaływanie Uczelni na zewnątrz przejawia się między innymi w licznych inicjatywach, których adresatami są mieszkańcy miasta i regionu oraz instytucje i przedsiębiorstwa.

Wszystkie podejmowane przedsięwzięcia budujące reakcje z szeroko rozumianymi interesariuszami zewnętrznymi, można zestawić w kilka obszarów. Będą nimi kolejno relacje:

1. **Ze środowiskiem lokalnym** w tym, między innymi, z:
 - Elbląskim Parkiem Technologicznym (od stycznia 2012r.),
 - Olsztyńskim Parkiem Technologicznym (współpraca od lutego 2013r.),
 - Ełckim Parkiem Technologicznym (współpraca od 2013 r.),
 - Białostockim Parkiem Technologicznym.
2. **Ze środowiskiem rynku pracy i biznesu** w tym, między innymi, z takimi podmiotami jak:
 - Warmińsko-Mazurskim Paktem na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Zawodowego,
 - Komitetem oraz Zespołem Ekspertów Warmińsko-Mazurskiej Nagrody Jakości,
 - Polską Giełdą Pracy.
3. **Z instytucjami i organizacjami pożytku publicznego** w tym w, między innymi, ze:
 - Stowarzyszeniem „Edukacja dla Przedsiębiorczości”,
 - Stowarzyszeniem Rozwoju Przedsiębiorczości i Partnerstwa Lokalnego „Euro-Inicjatywa” w Mławie,
 - Konferencją Rektorów Zawodowych Szkół Polskich.
 - Warmińsko-Mazurskim Oddział Straży Granicznej w Kętrzynie,
 - Warmińsko-Mazurskim Związkiem Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”,
 - Zrzeszeniem Prywatnego Handlu i Usług w Olsztynie,
 - Warmińsko-Mazurską Agencją Rozwoju Regionalnego,
 - Teatrem im. Stefana Jaracza w Olsztynie,
 - Miejskim Ośrodkiem Kultury w Olsztynie,
 - Olsztyńską Szkołą Wyższą im. Józefa Rusieckiego w zakresie działalności dydaktycznej, naukowej, badawczej i kulturalnej,
 - Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie – Wydziałem Nauk Ekonomicznych

<p>oraz Wydziałem Matematyki i Informatyki,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Politechniką Gdańską w zakresie wspólnych przedsięwzięć badawczych i dydaktycznych, • Wyższą Szkołą Informatyki i Umiejętności w Łodzi, Uczelnią Jana Wyżykowskiego w Polkowicach – wspólne badania naukowe, organizowanie konferencji i seminariów, wspólne publikacje, współpracę studenckich kół naukowych, • Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Olsztynie – Uczelnia prowadzi nieodpłatne zajęcia z informatyki i języków obcych dla jego słuchaczy, • Państwowym Nacjonalnym Uniwersytetem w Zaporozżu (Ukraina), • Środowiskiem sportowym WARMIA w zakresie szkoleń z żeglarstwa. <p>4. Z podmiotami sektora edukacji, takimi jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Młodzieżowym Towarzystwem Informatycznym dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, • Warmińsko-Mazurskim Kuratorium Oświaty w Olsztynie, Warmińsko-Mazurskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu oraz Wyższą Szkołą Informatyki i Zarządzania, • z Warmińsko - Mazurskim Kuratorem Oświaty, • z Urzędem Miasta Olsztyna. <p>Uczelnia prowadzi także inne działania na rzecz podniesienia kwalifikacji i zdobycia nowych umiejętności przez kadre. Do takich można zaliczyć projekty szkoleniowe i edukacyjne polegające na przeprowadzeniu specjalistycznych kursów oraz studiów podyplomowych dla pracowników oraz kadry menadżerskiej przedsiębiorstw w zakresie najnowszych technologii IT, procesów i automatyzacji produkcji oraz zarządzania i organizacji przedsiębiorstw. W kursach i studiach podyplomowych wzięło udział ponad 1500 pracowników i kadry menadżerskiej przedsiębiorstw z całego kraju. W latach 2014-2015 Uczelnia zrealizowała szkolenia dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego z zakresu wykorzystania aplikacji EMUiA. Projekt zrealizowany został dla 3500 uczestników z całego kraju. W 2015 roku Uczelnia zrealizowała szkolenia dla przedstawicieli JST i administracji publicznej z zakresu udzielania zamówień publicznych na zlecenie KPRM. Beneficjentami projektu były 273 osoby.</p> <p>Podsumowując można stwierdzić, że współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma wieloaspektowy charakter, jest sformalizowana, przynosi obopólną korzyść i dobrze rokuje na przyszłość.</p> <p>3.2</p> <p>Jednostka nie prowadzi na ocenianym kierunku studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne.</p>
<p>1.</p> <p><i>3. Uzasadnienie</i></p> <p>Wydział prowadzący oceniany kierunek studiów w szerokim zakresie prowadzi współpracę z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Pracodawcy i organizacje pracodawców biorą udział w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji.</p> <p>Jednostka nie prowadzi natomiast na ocenianym kierunku studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne.</p> <p><i>4. Zalecenia</i></p> <p>Brak</p>
<p>4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych</p>
<p>4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału</p>

w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwi studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1 Ocena kryterium 4 – w pełni

2. *Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi (jak wyżej).*

4.1.

Uczelnia dysponuje własnym kompleksem dydaktycznym przy ul. Artyleryjskiej 3f o łącznej powierzchni użytkowej ponad 4 tys. m² wraz z zapleczem parkingowym, który może pomieścić 150 samochodów. W budynku mieszczą się sale dydaktyczne: 2 sale wykładowe 256 i 180 miejsc, które posiadają możliwość podziału na mniejsze sale wykładowe, 7 sal ćwiczeniowych o powierzchni po 40 miejsc, 10 pracowni komputerowych o łącznej liczbie 252 stanowisk, w tym sala komputerowa ogólnodostępna do „pracy własnej” dla studentów wyposażona w 42 zestawy komputerowe, laboratorium specjalistyczne (45m²) - towaroznawcze, którego wyposażenie pozwala na realizację ćwiczeń laboratoryjnych jakościowo-ilościowych i fizyko-chemicznych na poziomie podstawowym z zakresu towaroznawstwa, przechowalnictwa, opakowalnictwa i ładunkoznawstwa. Sale dydaktyczne wyposażone są w rzutniki multimedialne oraz laptopy z dostępem do Internetu, ekrany i sprzęt nagłaśniający (sale wykładowe), odtwarzacze DVD/CD. Uczelnia posiada Bibliotekę wraz z czytelnią (71.54 m²) z 2 stanowiskami komputerowymi z dostępem do księgozbioru, Internet, drukarka, ksero, czytelnia z komputerami z dostępem do Internetu, katalogów bibliotecznych oraz księgozbioru. W budynku znajdują się pomieszczenia socjalne dla wykładowców i administracji szkoły a także Serwerownia i inne urządzenia techniczne, za pomocą których jest realizowany dostęp do Internetu i lokalnej sieci komputerowej Uczelni. Budynek posiada windę wewnętrzną oraz zewnętrzną przeznaczoną dla osób niepełnosprawnych.

W opinii studentów baza spełnia wymagania i stwarza warunki do realizacji procesu kształcenia i osiągnięcia efektów kształcenia.

4.2

Biblioteka WSiIZ istnieje od 1996 r. Podstawą zbiorów są dokumenty zwarte (książki), ciągle (czasopisma) i informacyjne gromadzone do obsługi procesu dydaktycznego i badań naukowych. Gromadzone są głównie książki i czasopisma w języku polskim. Tematyka zbiorów biblioteki odzwierciedla zakres specjalności poszczególnych kierunków studiów, badań naukowych i procesu dydaktycznego. Zbiory biblioteczne obejmują: ponad 21 tys. egzemplarzy książek, 134 tytuły czasopism, w tym bieżących 67 tytułów.

Struktura zbiorów biblioteki to głównie literatura z zakresu: nauk stosowanych, nauk społecznych, nauk matematyczno-przyrodniczych, filozofii, religioznawstwa, językoznawstwa (literatury), geografii, biografii, historii.

Ponad połowę to księgozbiór z zakresu nauk społecznych, w szczególności zarządzania i ekonomii. W zbiorach znajdują się tytuły wymienione w programach/modułach przedmiotów dla kierunku Zarządzanie. Zasoby są uzupełniane, zgodnie z programem studiów oraz zapotrzebowaniem studentów i wykładowców. Księgozbiór tworzą także czasopisma. Z zakresu problematyki zarządzania Biblioteka gromadzi m.in. Współczesne Zarządzanie, Zarządzanie na Świecie, Zarządzanie Zasobami Ludzkimi, Zarządzanie Jakością, Zarządzanie Przedsiębiorstwem, Zarządzanie Publiczne.

Biblioteka gromadzi również zeszyty naukowe innych polskich Uczelni związanych z profilem szkoły. Biblioteka wyposażona jest w 10 komputerów. Katalogi komputerowe działające w

bibliotece stanowią podstawowe źródła informacji o gromadzonych zbiorach bibliotecznych oraz innych bibliotekach naukowych.

Bazy danych biblioteczno-informacyjne są dostępne w formie skomputeryzowanej, pracownikom oraz studentom zarówno Uczelni, jak i osobom spoza Uczelni zainteresowanym zbiorami. Biblioteka posiada wypożyczalnię, czytelnię i magazyn na zbiory biblioteczne. Zbiory udostępniane są na miejscu w czytelni oraz wypożyczane poza bibliotekę. Literaturę, której nie ma w zbiorach biblioteki sprowadza się z innych bibliotek krajowych. Studenci mają możliwość skorzystania z Internetu oraz drukarki w wypożyczalni. Biblioteka ma dostęp do elektronicznych baz danych: Wirtualnej Biblioteki Nauki, Ale Bank oraz e_PNP, a także publikacji EBSCO. Studenci są zadowoleni z pracy biblioteki oraz dostępności jej zbiorów.

4.3

Wydział nie prowadzi kształcenia na odległość, niemniej w procesie kształcenia wykorzystuje się Platformę Modle – „platforma e-learningowa”, która jest podstawowym środowiskiem nauczania wykorzystywanym do tworzenia i prowadzenia kursów e-learningowych oraz do wspierania procesu dydaktycznego Uczelni organizowanego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Platforma e-learningowa Uczelni dostępna jest w Internecie bezpośrednio pod adresem <https://elearning.owsiis.edu.pl/>. Przygotowane są przez nauczycieli i udostępnione studentom kursy, a w nich informacje oraz materiały dydaktyczne następujących zajęć:

- I rok studiów: Technologie informacyjne – laboratorium, wykłady
- II rok studiów: Zarządzanie innowacjami, Zarządzanie pracą,
- III rok studiów: Zarządzanie logistyką w przedsiębiorstwie, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Rachunkowość i zarządzanie finansami, Informatyka gospodarcza.

Studenci są zadowoleni z takiego wsparcia i pozytywnie oceniają funkcjonowanie tej platformy.

3. Uzasadnienie

Uczelnia dysponuje własnym kompleksem dydaktycznym przy ul. Artyleryjskiej 3f o łącznej powierzchni użytkowej ponad 4 tys. m² wraz z zapleczem parkingowym.

Biblioteka WSiLiZ istnieje od 1996 r. Podstawą zbiorów są dokumenty zwarte (książki), ciągle (czasopisma) i informacyjne gromadzone do obsługi procesu dydaktycznego i badań naukowych. Gromadzone są głównie książki i czasopisma w języku polskim. Tematyka zbiorów biblioteki odzwierciedla zakres specjalności poszczególnych kierunków studiów, badań naukowych i procesu dydaktycznego.

Studenci pozytywnie oceniają infrastrukturę Jednostki. Studenci pozytywnie oceniają dostępne zasoby biblioteki, jak również godziny jej otwarcia, funkcjonowanie i dostępność materiałów. Studenci są zadowoleni z platformy e-learningu.

4. Zalecenia

Doposażenie sal dydaktycznych w odpowiedni do potrzeb dydaktycznych sprzęt audiowizualny, który poprawiłby jakość prowadzonych zajęć.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena – kryterium 5 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi

5.1.

Opieka naukowa studentów jest realizowana poprzez nauczycieli akademickich prowadzących seminaria dyplomowe, w ramach których prowadzone są badania wykorzystywane do napisania prac licencjackich oraz opiekuna Koła naukowego funkcjonującego w Jednostce. Studenci pozytywnie oceniają ich działania. Ponadto opieka ta jest realizowana przez nauczycieli akademickich, którzy na swoich przedmiotach sprawdzają efekty kształcenia w formie projektów lub innych form. Studenci otrzymują wsparcie w postaci wyczerpującej informacji zwrotnej nt. osiągniętych wyników, wraz ze wskazaniem na co powinni zwrócić szczególną uwagę w procesie uczenia się, aby osiągać jak najlepsze wyniki. Wykładowcy oprócz godzin dydaktycznych zobowiązani są do odbywania konsultacji w trakcie dyżurów, których wymiar i terminy są adekwatne do potrzeb studentów. Dodatkowo nauczyciele akademicy są dostępni poza godzinami konsultacji np. przez spotkania indywidualne, lub kontakt za pośrednictwem poczty elektronicznej. Terminy konsultacji są zamieszczane na stronie Uczelni. Zasady opieki materialnej określone są w Regulaminie ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów WSliZ. Zapisy w nim zawarte są zgodne z Ustawą PoSW. Zgodnie z Regulaminem student może ubiegać się o pomoc materialną ze środków przeznaczonych na ten cel w formie: stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendium Ministra za osiągnięcia w nauce, stypendium Ministra za wybitne osiągnięcia sportowe oraz zapomogi. Rektor powołuje Komisję Stypendialną, na wniosek Samorządu Studenckiego oraz Odwoławczą Komisję Stypendialną. Składy komisji są zgodne z Ustawą oraz regulamin został ustalony w porozumieniu z samorządem. Nadzór nad komisjami sprawuje Rektor. Władze Uczelni wspierają działalność Samorządu Studenckiego w formie finansowej i merytorycznej. Samorząd pozytywnie ocenia współpracę z Władzami Uczelni. Studenci zwrócili uwagę na brak miejsca, którym mogliby spędzać czas podczas okienek oraz miejsc cichej pracy i relaksu oraz na brak bazy gastronomicznej.

5.2

Studenci nie uczestniczą w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, ponieważ jak sami wskazali nie pozwalają im na to zobowiązania osobiste. W zakresie działań wspierających mobilność studentów, przy przenoszeniu studentów z innych uczelni, czy też studentów wznawiających studia, stosowane są przepisy Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć przez studenta oraz Regulaminu Studiów WSliZ. Zgodnie z Rozporządzeniem punkty ECTS, uzyskane poza uczelnią macierzystą, uznaje się bez ponownego sprawdzania osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Decyzję o uznaniu punktów ECTS podejmuje Dziekan Wydziału po zapoznaniu się z dokumentacją przebiegu studiów odbytych poza macierzystą uczelnią przedłożoną przez studenta. W uzasadnionych przypadkach Dziekan podejmuje decyzję o konieczności zrealizowania różnic programowych. Wydział wspiera studentów w nawiązywaniu kontaktów ze środowiskiem naukowym poprzez możliwość uczestnictwa i prezentacji swoich referatów na konferencjach i seminariach organizowanych na terenie Uczelni oraz innych ośrodkach akademickich.

5.3

Studenci w czasie spotkania z ZO PKA wysoko ocenili jakość lektoratów i dostosowanie do ich umiejętności i poziomu językowego, ale zwracali uwagę, że nie została uruchomiona grupa językowa ze względu na zbyt małą liczbę studentów oraz aspekty ekonomiczne. Wydział wspiera

studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim oferując między innymi możliwość uczestnictwa w kołach naukowych, seminariach, konferencjach naukowych. Na kierunku działa Koło Naukowe, które rozpoczęło swoją działalność 21.10.2013 r. Zorganizowało między innymi Międzynarodową Konferencję na temat nowoczesnych metod zarządzania wobec wyzwań XXI wieku. Studenci uczestniczą w prezentacjach organizowanych między innymi przez Stowarzyszenie Księgowych oraz przedstawicieli City Banku. Ponadto są organizowane wyjazdy studyjne w ramach przedmiotów logistycznych do Michelin Polska S.A. W ramach przedmiotu Przedsiębiorczość są zapraszani przedstawiciele biznesu, którzy dzielą się ze studentami praktyczną wiedzą. Uczelnia umożliwia studentom, poprzez podpisanie umowy o współpracy z OTTO Polska sp. z o.o., udział w ich projekcie dotyczącym praktyk i szkoleń. Dodatkowo studenci oraz pracownicy Uczelni biorą udział w organizowaniu różnych wydarzeń kulturalnych i społecznych w mieście.

5.4

Wydział jest w pełni przygotowany do przyjęcia studentów niepełnosprawnych na wszystkich kierunkach. Nie występują bariery formalne ani architektoniczne utrudniające studiowanie. Aktualnie liczba studentów niepełnosprawnych w Uczelni wynosi 30 osób, w tym na kierunku zarządzanie 5 osób. Stypendia socjalne dla osób niepełnosprawnych obecnie otrzymuje 25 osób, w tym: z niepełnosprawnością w stopniu lekkim 11 osób, w stopniu umiarkowanym 12 osób, w stopniu znacznym 2 osoby. Uczelnia posiada podjazd oraz dwie windy, toalety, parking z wydzielonymi miejscami dla osób niepełnosprawnych. W zależności od potrzeb studentów niepełnosprawnych prowadzący zajęcia zezwalają na kopiowanie prezentowanych materiałów, nagrywanie wykładów, wydłużanie czasu trwania egzaminu/kolokwium lub zmianę formy pisemnej na ustną i inne. Uczelnia umożliwia studentom niepełnosprawnym użyczenie na potrzeby dydaktyczne: komputerów przenośnych, tabletów oraz dyktafonów. Studenci są zadowoleni z takiej formy wsparcia. W razie innych potrzeb mogą zgłosić swoje zapotrzebowanie do Władz Uczelni, lub Samorządu Studentów.

5.5

Wydział zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną przez Dziekana, pracowników Działu Studiów, Biuro Karier oraz opiekunów lat. Dział Studiów jest systematycznie oceniany przez studentów w formie przeprowadzanych ankiet. Z wyników tych ankiet wynika, że studenci są zadowoleni z obsługi oraz godzin przyjmowania. Pracownicy Działu przyjmują studentów przez 6 dni w tygodniu co jest adekwatne do potrzeb studentów. Na stronie Uczelni umieszczone są między innymi następujące informacje: bieżące komunikaty, Strategia Uczelni, regulaminy obowiązujące w Uczelni, Regulamin opłat, rozkłady zajęć, konsultacje wykładowców, wzory dokumentów, organizacja roku, harmonogram sesji, informacje dotyczące procesu dyplomowania i inne. Ponadto studenci mają dostęp do informacji zamieszczanych na Wirtualnej Uczelni (wyniki zaliczeń i egzaminów, opłaty), oraz w Bibliotece (programy modułów/przedmiotów).

3. Uzasadnienie

Studenci podczas spotkania z ZO PKA wyrażali się bardzo pozytywnie o procesie kształcenia oraz o wsparciu naukowym, dydaktycznym i materialnym. Doceniają dobrze wykwalifikowaną kadrę naukową oraz obsługę dydaktyczną. Mają prawo do indywidualizacji zajęć oraz działania w organizacji studenckich. Fundusz pomocy materialnej oraz Regulamin Studiów są zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa... W procesie dyplomowania studenci mają przydzielanych opiekunów i z nimi uzgadniają tematy prac dyplomowych. Wsparcie otrzymywane od promotorów w kontekście opieki naukowej należy uznać za odpowiednie i zorientowane na potrzeby studentów. Nie korzystają z oferty Biura karier i nie są zainteresowani wymianami krajowymi i międzynarodowymi choć Jednostka w ich opinii stwarza takie możliwości.

4. Zalecenia

Utworzenie miejsc cichej pracy i relaksu, oraz otwarcie bazy gastronomicznej.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena kryterium 6 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema oraz trzema cyframi.

6.1.

W Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Olsztynie funkcjonuje Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK). Pierwsze działania w tym zakresie miały miejsce w 2008 r., w roku 2012 natomiast opracowano cele, podmioty i zadania uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wdrożono procedury II Księgi USZJK (I i II etap). Wszystkie obszary oraz wynikające z systemu harmonogramy realizacji działań, ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za ich wdrożenie są w Uczelni dokumentowane. Analiza treści Zarządzeń Rektora pozwala na stwierdzenie, że przyjęte na jego podstawie procedury USZJK zawierają podstawowe elementy wymagane dla tego typu instrumentów doskonalenia jakości kształcenia. Określają one strukturę Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, jego zadania i narzędzia ,poprzez które realizuje się przyjęte zadania Systemu. Rozwiązania te dotyczą zarówno całej Uczelni, jak i jej poszczególnych Wydziałów. Nadzór nad wdrożeniem i funkcjonowaniem Systemu sprawuje Rektor, na poziomie Wydziału – Dziekan.

Dla realizacji zadań wynikających z Systemu został powołany Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (WRJK), Komisje do oceny prac zaliczeniowych, projektowych i seminaryjnych, Komisja Okresowej Oceny Nauczycieli akademickich, Zespół sprawdzania efektów procesu dyplomowania, Uczelniany Zespół ds. oceny bazy dydaktycznej oraz organ jednoosobowy, tj. Koordynator Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Treść Zarządzenia Rektora oraz określone w nim procedury zawierają podstawowe zasady funkcjonowania USZJK w Uczelni i w jej podstawowych jednostkach organizacyjnych. Przywołane w

Zarządzeniu obszary jakości stanowią uszczegółowione narzędzie kształtowania kultury jakości w całej Szkole i jej jednostkach. Obecnie opracowano 13 procedur dla kluczowych zadań oraz wzory dokumentów. Są to następujące procedury: Procesy opracowania i oceniania programu kształcenia (1.1 – 1.5), Procesy opracowania i oceniania planu studiów (2.1 – 2.3), Procesy opracowania i oceniania programu modułu/przedmiotu (3.1 – 3.3), Procesy odbywania i zaliczania praktyk zawodowych (4.1 – 4.2), Proces oceniania zajęć dydaktycznych (5.1 – 5.3), Proces weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta w wyniku procesu kształcenia (6.1 – 6.4), Proces dyplomowania (7.1 – 7.4), Proces oceny kadry naukowo-dydaktycznej (8), Procedury związane z utrzymywaniem przez Uczelnię kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym (9.1 – 9.3), Procedury regulujące sposób funkcjonowania biblioteki (10.1 – 10.6), Proces oceniania obsługi studentów (11.1 – 11.2), Procesy oceniania sposobu planowania i organizacji zajęć dydaktycznych oraz obsługi informatycznej i technicznej (12.1 – 12.3) oraz Ocena materialnej bazy dydaktycznej (13.1 – 13.2). Dla sprawnego funkcjonowania USZJK istotne znaczenie mają informacje o realizacji najważniejszych obszarów obejmujących proces kształcenia, w szczególności wyniki oceny zajęć przez studentów oraz ocena osiągniętych efektów kształcenia każdego przedmiotu przez prowadzących zajęcia.

Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności tych jednostek jest spójny. Przejrzysty jest proces podejmowania decyzji w sprawach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu kształcenia, w tym osiąganym przez studentów efektów kształcenia.

Analiza i ocena całej dokumentacji związanej z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu i procesu kształcenia, w tym dokumentacji Instytutu, Dziekana Wydziału, Senatu, informacji pozyskanych w toku spotkań z pracownikami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, prac przejściowych oraz prac dyplomowych potwierdza, że wyniki corocznej oceny stopnia osiągania efektów kształcenia są wykorzystywane do doskonalenia tych efektów.

Określone wyżej różne formy działań podporządkowanych doskonaleniu zakładanych efektów kształcenia, co wynika z oceny przedłożonej dokumentacji, charakteryzuje systematyczność. W realizacji przeglądów programów kształcenia i podejmowanych działań doskonalących uczestniczą, zgodnie z zakresem swojego działania, wymienione wcześniej jednostki tworzące strukturę zarządzania procesem dydaktycznym.

6.1.1.

Proces projektowania nowych efektów kształcenia związanych z tworzeniem nowych kierunków studiów, specjalności, ewentualnych zmian i modyfikacji już realizowanych specjalności, a także udział w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jest objęty USZJK. Określają go procedury: *Procesy opracowania i oceniania programu kształcenia (1.1 – 1.5)* oraz *Procedury związane z utrzymywaniem przez Uczelnię kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym (9.1 – 9.3)*. Określono w nich podmioty mogące wystąpić z wnioskiem o wprowadzenie nowych lub zmianę istniejących efektów kształcenia dla określonego kierunku, jak również wskazują udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (w szczególności studentów, absolwentów i pracodawców) w procesie definiowania efektów kształcenia oraz tworzenia programu kształcenia. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni (zwłaszcza przedstawiciele pracodawców) są włączeni w proces projektowania nowych efektów kształcenia oraz ich zmian.

Projektowanie efektów kształcenia i ich zmian odbywa się z uwzględnieniem opinii i sugestii nauczycieli akademickich, w tym osób posiadających doświadczenie zdobyte poza Uczelnią, przedsiębiorców, absolwentów oraz postulatów studentów przez ich udział w badaniach ankietowych zajęć dydaktycznych, losów absolwentów, przygotowania do zatrudnienia oraz uczestnictwo w posiedzeniach organów kolegialnych Uczelni. Ponadto dokonuje się analizy krajowego i regionalnego przeglądu publikacji na temat potrzeb rynku pracy, kwalifikacji i kompetencji oczekiwanych od osób z wyższym wykształceniem oraz badań przeprowadzonych w tym obszarze. Efekty kształcenia dla programu kształcenia na ocenianym kierunku i ich odniesienia do obszarowych efektów kształcenia po corocznej weryfikacji (Procedura USZJK 1.3.) przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz opinii Rady Wydziału a także takich gremiów, w skład których wchodzi przedstawiciele biznesu jak: Rada Zarządzająca, Rada Konsultacyjna, nie były zmienione w latach 2012-2015.

Dokonano corocznej oceny specjalnościowych efektów kształcenia w ramach prac

Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia i posiedzeń Rady Wydziału, po uwzględnieniu opinii studentów, absolwentów, nauczycieli akademickich i przedsiębiorców. Zmiany dokonane w roku akademickim 2012/2013 dotyczyły rezygnacji z dwóch efektów w zakresie wiedzy oraz dwóch efektów w zakresie umiejętności, co przełożyło się na zmianę nazwy specjalności z Rachunkowość i zarządzanie finansami przedsiębiorstwa na Rachunkowość w przedsiębiorstwie. Zmiany dokonane w roku akademickim 2013/2014 objęły: łącznie 11 efektów kształcenia, w tym: wprowadzono trzy nowe efekty w zakresie wiedzy i cztery w zakresie umiejętności oraz zrezygnowano z dwóch efektów w zakresie umiejętności. Przełożyło się to na zmianę nazwy specjalności z Rachunkowość w przedsiębiorstwie na Rachunkowość i audyt przedsiębiorstwa. W zakresie realizowanej specjalności Rachunkowość i audyt przedsiębiorstwa, dokonano zmian w ramach specjalnościowych efektów kształcenia w celu lepszego dostosowania do potrzeb rynku pracy. Zmian tych dokonano pod wpływem opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych: praktyków specjalistów z zakresu rachunkowości, studentów, nauczycieli akademickich, przedsiębiorców. Wprowadzono nowe specjalności w wyniku analizy potrzeb otoczenia biznesowego, dla których sformułowano właściwe specjalnościowe efekty kształcenia. Od roku akademickiego 2013/2014 wprowadzono specjalność Kadry i płace w organizacji, a od 2014/2015 specjalność Zarządzanie sprzedażą z elementami logistyki.

W ramach prac Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia dokonano corocznej oceny przedmiotowych efektów kształcenia pod kątem ich spójności z kierunkowymi efektami kształcenia. Dokonano także oceny sposobu ich formułowania. W wyniku oceny nie podjęto decyzji o potrzebie wprowadzenia zmian w przedmiotowych efektach kształcenia. Zmiany zostaną wprowadzone w programach przedmiotów opracowywanych dla praktycznego profilu kształcenia. Powołano Zespół ds. opracowania projektu opisu efektów kształcenia dla praktycznego profilu kształcenia na kierunku *zarządzanie*. Przy wprowadzaniu nowych modułów/przedmiotów formułując modułowe/przedmiotowe efekty kształcenia uwzględniono opinię interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (Rada Konsultacyjna, Rada Zarządzająca i inni przedsiębiorcy, studenci i absolwenci Uczelni oraz wykładowcy, przede wszystkim łączący dydaktykę z doświadczeniem zdobytym w praktyce gospodarczej).

Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału udział interesariuszy w procesie projektowania efektów kształcenia i ich zmian jest zapewniony. Potwierdzeniem powyższego jest włączenie interesariuszy do prac nad efektami kształcenia poprzez organy kolegialne Uczelni (Senat, Radę Wydziału), Samorząd Studencki, których członkowie jako interesariusze wewnętrzni (studenci, nauczyciele akademicy ocenianego kierunku) uczestniczą w tworzeniu lub zmianach programu kształcenia, w tym kierunkowych efektów kształcenia, omówieniu sposobów ich realizacji i weryfikacji w ramach poszczególnych przedmiotów. Zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w proces projektowania efektów kształcenia i ewentualnych ich zmian potwierdzono w czasie rozmów z Koordynatorem Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Ocena efektów kształcenia oraz modułów/przedmiotów kształcenia prowadzi do ich zmian. Identyfikuje się udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy mają wpływ na kształtowanie efektów kształcenia. Efekty kształcenia są także projektowane z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy. Potwierdzono to w udostępnionej w czasie wizytacji dokumentacji, a także rozmów z Koordynatorem Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz w dokumentacji z posiedzeń Senatu, Rady Wydziału oraz Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Udział studentów w procesie zapewnienia jakości kształcenia jest satysfakcjonujący. Na podstawie list obecności z posiedzeń organów kolegialnych ustalono, że studenci są członkami Senatu i Rady Wydziału, wymiarze zgodnym z art. 61 ust. 3 oraz art. 67 ust. 4 Ustawy. Ponadto studenci posiadają swoich przedstawicieli w Komisji ds. Jakości.

6.1.2.

Podstawą monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia są procedury: *Proces weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta w wyniku procesu kształcenia (6.1 – 6.4)*, *Proces dyplomowania (7.1-7.4)* oraz *Proces odbywania i zaliczania praktyk zawodowych (4.1 – 4.2)*. Monitorowania i weryfikacji dokonuje Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Komisja ds. oceny prac zaliczeniowych,

projektowych seminaryjnych oraz Zespół sprawdzający efekty procesu dyplomowania.

Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonuje corocznej analizy ocen uzyskiwanych przez studentów z poszczególnych modułów/przedmiotów, wyników sesji egzaminacyjnej, ocen uzyskiwanych z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. W większości przypadków rozkład ocen jest zgodny z przyjętymi przez Wydział założeniami zakładającymi, że ocena ma odzwierciedlać poziom osiągnięcia przez danego studenta założonych przedmiotowych, specjalnościowych i kierunkowych efektów kształcenia. Rozkład ocen uzyskiwanych przez studentów z poszczególnych przedmiotów wskazuje, że: 85% wykładowców stosuje całą skalę ocen oraz wykorzystuje od dwóch do czterech terminów zaliczenia przedmiotu. Pozostali wykładowcy wyraźnie zawyżają oceny, co nie znajduje odzwierciedlenia w zebranych w *aktówce przedmiotu* pracach pisemnych, lub zaliczają przedmiot tylko w pierwszym terminie. W takich przypadkach Dziekan Wydziału przeprowadza rozmowy dyscyplinująco-instruktażowe z nauczycielami akademickimi, często wiele razy. W roku akademickim 2014/2015 przeprowadzono około 8 rozmów. Ponadto na zebraniach Instytutu Zarządzania i Ekonomii omawia się zalecenia Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia w zakresie stosowania ocen adekwatnych do poziomu osiągniętych efektów kształcenia przez studenta. Jak poinformowano Zespół w czasie wizytacji powtórna analiza wyników nauczania dokonana zostanie w październiku 2016 roku.

Komisja ds. oceny prac zaliczeniowych, projektowych i seminaryjnych dokonuje po każdym semestrze oceny „*Aktówek modułów/przedmiotów*”. W wyniku analiz aktówek stwierdzono w roku akademickim 2014/2015 uchybienia dotyczące kompletowania zawartości aktówek. Istotne uchybienia w roku akademickim 2014/2015 zidentyfikowano w przypadku 50% złożonych aktówek przedmiotu. Na zebraniach Instytutu Zarządzania i Ekonomii systematycznie omawia się instrukcje kompletowania tworzenia zawartości aktówek. Powtórna analiza „*Aktówek modułów/przedmiotów*” dokonana w marcu 2016 r. wykazała znaczną poprawę zawartości aktówek oraz poprawę sposobu weryfikacji założonych efektów kształcenia.

Wyniki procesu dyplomowania corocznie ocenia powołany Zespół, który sprawdzana pod efekty procesu dyplomowania. W czasie wizytacji poinformowano, iż nastąpiła poprawa w zakresie spójności tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów oraz doświadczeniem naukowym opiekunów prac. W tym celu wprowadzono *Kartę Akceptacji Tematu*, która jest potwierdzana przez Dyrektora Instytutu i Dziekana Wydziału.

Zespół dokonał analizy ocen, która wykazała, iż średnia ocena prac dyplomowych (recenzenta i opiekuna) za rok akademicki 2014/2015 wynosiła 4,27, średnia z ocen z egzaminu dyplomowego wynosiła 4,05, natomiast średnia ocena na dyplomie 4,0 przy średniej ze studiów 3,85. Wnikliwa analiza formalnego i merytorycznego poziomu prac licencjackich wykazała, że w przypadku około 50% prac zawyżono ocenę końcową w stosunku do jej zawartości. Ponadto stwierdzono, że w przypadku niektórych prac dyplomowych wystąpiły zbyt duże różnice w ocenie opiekuna i recenzenta. Zauważono też nieterminowe składanie prac dyplomowych. W związku z powyższymi uchybieniami podjęto następujące działania:

- spotkania szkoleniowe z opiekunami prac dyplomowych prowadzone przez Prorektora ds. kształcenia i Dziekana,
- konsultacje indywidualne z opiekunami prac dyplomowych.

Od roku akademickiego 2014/2015 wprowadzono Procedurę antyplagiatową weryfikującą samodzielność prac dyplomowych studentów. Sprawdzone systemem antyplagiatowym wszystkie prace spełniają kryteria samodzielności. W roku 2016 przewidywana jest kolejna ocena procesu dyplomowania (kolejna weryfikacja zagadnień do egzaminu dyplomowego i prac dyplomowych oraz weryfikacja efektów zastosowania systemu antyplagiatowego).

Monitorowaniu podlega również stopień osiągnięcia założonych efektów kształcenia określonych dla praktyk zawodowych, za realizację których odpowiada opiekun praktyk zawodowych.

Proces monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia obejmuje wszystkie rodzaje zajęć i każdy etap kształcenia, w tym proces dyplomowania. W jego ramach dokonuje analizy rozkładu ocen, w tym ocen z egzaminów, a jej wyniki zawiera zestawienie sposobów i metod weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zestawienie działań, które przyczyniły się do poprawy jakości kształcenia.

Zespół oceniający zapoznał się ze sprawozdaniami podmiotów odpowiedzialnych za monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, informacjami o bieżącym

poziomie osiągania tych efektów, a także z zawartymi w tych sprawozdaniach rekomendacjami. Po zakończeniu roku akademickiego Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonuje – w postaci sprawozdania - kompleksowej oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia dla wszystkich form i trybów studiów, w danym roku akademickim. Sprawozdania zawierają również plan działań Zespołu na kolejny rok akademicki. Rada Wydziału na początku każdego roku akademickiego poświęca jedno ze swoich posiedzeń na ocenę osiąganych na Wydziale efektów kształcenia oraz funkcjonowania systemu.

Monitorowanie stopnia osiągania efektów kształcenia jest realizowane przez wszystkie podmioty zajmujące się oceną i doskonaleniem efektów kształcenia wskazane w uczelnianym systemie zapewnienia jakości kształcenia. Monitorowanie, ocena i analiza zakładanych efektów kształcenia oraz programów jest prowadzone w ciągu roku akademickiego (systematycznie), a ich efektem jest doskonalenie programów kształcenia.

6.1.3.

Proces weryfikacji stopnia osiągania przez studentów efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich kierunkach kształcenia, poziomach i profilach studiów, dotyczy: wszystkich efektów kształcenia w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określają go: *Proces weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta w wyniku procesu kształcenia (6.1 – 6.4)*, *Proces dyplomowania (7.1-7.4)* oraz *Proces odbywania i zaliczania praktyk zawodowych (4.1 – 4.2)*. Ocenie podlegają przyjęte formy oraz metody realizacji i weryfikacji efektów kształcenia. Określone w sylabusach formy i metody weryfikacji efektów kształcenia są zależne od specyfiki danego przedmiotu i efektu. Weryfikacja stopnia osiągania efektów kształcenia odbywa się poprzez informacje pochodzące od prowadzących zajęcia.

Za ocenę weryfikacji efektów kształcenia odpowiedzialny jest Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono w większości przypadków właściwy dobór metod weryfikacji efektów kształcenia na poziomie przedmiotu/modułu. Proces weryfikacji efektów kształcenia na poziomie dyplomowania pozwala na osiągnięcie zakładanych kierunkowych i specjalnościowych efektów kształcenia. Dokonuje się corocznej analizy pytań egzaminacyjnych i ich adekwatności do założonych efektów kształcenia. Ponadto dokonuje się przeglądu i oceny losowo wybranych prac dyplomowych. Wszystkie prace dyplomowe studentów są testowane systemem plagiat. Żadna praca dyplomowa nie została zakwestionowana z punktu widzenia praw autorskich. Dodatkowo każdy student składa oświadczenie o samodzielności przygotowywanej pracy na każdym etapie.

Proces weryfikacji osiąganych efektów kształcenia w ramach praktyk zawodowych z formalnego punktu widzenia przebiega zgodnie z obowiązującą procedurą prawidłowo. Praktyki zawodowe realizowane są w oparciu o Procedurę (4.1 – 4.3) oraz Regulamin praktyk. Obowiązuje Ramowy program praktyk dla każdej specjalności, w którym określone są: cele, obszary tematyczne i zagadnienia, z którymi powinien zapoznać się student. Ponadto obowiązują wymogi formalne i merytoryczne przy opracowaniu projektów, przygotowanych podczas realizacji praktyki. Warunkiem zaliczenia praktyki jest odbycie jej w wyznaczonym terminie oraz uzyskanie zaliczenia potwierdzającego osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przez wykładowcę pod kierunkiem którego student przygotowuje projekt. Zaliczenia formalnego odbycia praktyki dokonuje Opiekun praktyk zawodowych. Następnie studenci przystępują do zaliczenia praktyki u nauczyciela akademickiego potwierdzającego osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów kształcenia. Ocena realizacji praktyk i weryfikacji efektów kształcenia jest pozytywna. Dopracowania wymagają przygotowywane projekty.

Podmioty zaangażowane w realizację procesu, o którym mowa to: Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, opiekun praktyk zawodowych, Dziekan Wydziału, prowadzący przedmioty oraz Rada Wydziału, która (raz w roku poświęca posiedzenie problemom oceny praktyk zawodowych).

Proces weryfikacji osiągania efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich formach i rodzajach zajęć dydaktycznych metodami zapewniającymi weryfikację stopnia osiągania, efektów kształcenia.

Studenci nie są informowani o wynikach ankiet poza zapoznaniem ich na Radzie Wydziału z podsumowaniem wyników Jednostki. Weryfikację przeprowadza się oddzielnie dla każdego przedmiotu, po każdym semestrze na posiedzeniu Komisji ds. oceny prac zaliczeniowych,

egzaminacyjnych i seminaryjnych, Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz Zespołu ds. Oceny Procesu Dyplomowania

6.1.4.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów nie są objęte USZJK. Natomiast zasady, warunki i tryb potwierdzania tych efektów określił Senat Uchwałą nr 01/0302015 w sprawie Procedury potwierdzania efektów uczenia się.

Po raz pierwszy procedurę zastosowano przed 1 października 2015 roku. Walidacji poddano 2 osoby na kierunku *zarządzanie*. Procesem walidacji objęto następujące przedmioty: technologie informacyjne, zarządzanie zasobami ludzkimi i przedsiębiorczość. Ocena przebiegu potwierdzania efektów uczenia się wskazała na potrzebę zmian, które dotyczą między innymi: dokumentów składanych przez kandydata (określenie konkretnych dokumentów, które w sposób jednoznaczny potwierdzałyby zdobyte efekty kształcenia przedmiotów objętych walidacją) oraz rozszerzenie liczby przedmiotów objętych walidacją. Kolejna analiza przebiegu procesu PEU przewidziana jest na październik 2016 roku.

6.1.5.

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy i osiągniętych przez nich efektów kształcenia zostało w USZJK opisane jako *Procedury związane z utrzymywaniem przez Uczelnię kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym (9.1 – 9.3)*.

Uczelnia właściwie odnosi się do problematyki monitorowania losów zawodowych absolwentów, nie tylko z uwagi na przepisy prawa, ale ich uzasadnienie dla działalności projakościowej. Wyniki badania losów zawodowych służą do modyfikacji programów kształcenia pod kątem ich przydatności na rynku pracy. Jak poinformowano Zespół oceniający w czasie wizytacji, monitoring losów zawodowych absolwentów jest systematycznie realizowany od kilku lat (2010).

W czasie wizytacji poinformowano, iż Uczelnia zaobserwowała pozytywne tendencje w obszarach objętych badaniami np. spadek udziału absolwentów deklarujących niezadowolenie z uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ostatnie badania przeprowadzone w 2015 r. skierowano do wszystkich absolwentów, którzy złożyli deklarację uczestnictwa w badaniu. Na ankietę odpowiedziało 38 absolwentów, co stanowiło ok. 37% deklarujących uczestnictwo. 50% absolwentów zostało zatrudnionych na umowę o pracę, 42% w innych formach zatrudnienia, 5% poszukuje pracy. 69% absolwentów pracuje zgodnie z ukończonym kierunkiem albo praca ich wymaga podobnych kwalifikacji. 74% absolwentów jest zadowolonych z ukończonych studiów. Z opinii absolwentów wynika, że aby oni byli lepiej przygotowani do wymogów rynku pracy Uczelnia powinna wprowadzić zajęcia ze specjalistami oraz powinno być więcej zajęć praktycznych „mniej teorii”. Monitoring wskazuje na coraz lepsze przygotowanie absolwentów do pracy zawodowej. 66% absolwentów poleciłoby ukończony kierunek innym.

W wyniku dotychczas przeprowadzonych badań monitoringu *Losów zawodowych absolwentów* na Wydziale podjęto następujące działania doskonalące proces kształcenia na kierunku *zarządzanie*:

- Systematycznie wzrosła liczba wykładowców praktyków w zakresie logistyki, rachunkowości i finansów, audytu, podatków i skarbowości oraz kadr i płac.
- Wprowadzono postulowane przez studentów specjalności (Kadry i płace, Zarządzanie sprzedażą, Zarządzanie logistyką).
- Wprowadzono przedmiot Informatyka gospodarcza.
- Modyfikacji uległa specjalność w zakresie rachunkowości (Losy zawodowe absolwentów 2013).
- Do oferty kształcenia wprowadzono studia drugiego stopnia na kierunku Ekonomia.
- Corocznie zwiększano ofertę studiów podyplomowych.

W ramach USZJK Uczelnia od 2010 roku prowadzi coroczne badania „Ocena przygotowania do zatrudnienia”. Z raportu z badań 2015 roku wynika, że 57,2% respondentów kierunku *Zarządzanie* ocenia swoje przygotowanie do współczesnego rynku pracy jako dobre i bardzo dobre. 70,5% jest zadowolonych z kończonych studiów (9,1 zdecydowanie tak i 61,4 raczej tak). 42,3% uważa, że studia w zakresie wiedzy teoretycznej całkowicie spełniły oczekiwania, 6,8% w stopniu większym niż się

spodziewali, jeden student stwierdził, że wcale nie spełniły. Jeżeli chodzi o oczekiwania dotyczące zdobycia praktycznych umiejętności zawodowych 27,4 % deklaroowało, że w większym stopniu niż się spodziewali i całkowicie, 53,4% częściowo. 10,1% studentów stwierdziło, że w ogóle nie spełniły oczekiwań. W wyniku badań przeprowadzonych dotychczas podjęto następujące działania w celu doskonalenia programu kształcenia oraz przydatności na rynku pracy osiągniętych przez studentów efektów kształcenia:

- Systematyczny wzrost udziału zajęć prowadzonych przez praktyków biznesu.
- Wprowadzenie przedmiotu w języku obcym: wybrane problemy funkcjonowania przedsiębiorstw.
- Z programu studiów zrezygnowano z przedmiotu filozofia, socjologia, psychologia jako przedmiotów do wyboru, wprowadzając nowe przedmioty zaakceptowane przez studentów. Dodatkowo zmniejszono liczbę godzin z 50 do 25.
- Wprowadzono przedmiot makroekonomia i analiza ekonomiczna.
- Zwiększono liczbę godzin z przedmiotu mikroekonomia z 50 do 60.
- Zwiększono liczbę godzin dla przedmiotu finanse międzynarodowe, dodatkowo wprowadzając ćwiczenia.
- Wprowadzono przedmioty: systemy informatyczne w logistyce i systemy informatyczne w rachunkowości.
- Wprowadzono do treści przedmiotu przedsiębiorczość przygotowanie biznes planu.

Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, iż stworzono w Uczelni możliwość realizacji podstawowych celów, którym powinien służyć monitoring losów zawodowych absolwentów.

6.1.6.

USZJK w ramach przyjętych rozwiązań obejmuje weryfikację kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. Działania w tym zakresie są realizowane poprzez *Proces oceniania zajęć dydaktycznych (5.1 – 5.3)*, oraz *Proces oceny kadry naukowo-dydaktycznej (8)*. Powyższe potwierdzono w czasie rozmów z Koordynatorem Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, Dziekanem Wydziału oraz spotkań z kadrami i studentami. Prowadzona ocena przyczynia się do monitorowania i podniesienia poziomu jakości kształcenia, do analizowania i oceniania procesu kształcenia, do podejmowania działań eliminujących wszelkie zjawiska patologiczne związane z procesem kształcenia.

W celu zapewnienia właściwej polityki kadrowej nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie w zakresie zgodności ich kwalifikacji z prowadzonym kierunkiem studiów, pod kątem adekwatności do zakładanych efektów kształcenia, ocenę aktywności naukowej, ocenę podnoszenia przez nich kwalifikacji. W ramach wsparcia kadry dydaktycznej w realizacji procesu kształcenia system przewiduje możliwość organizowania szkoleń uczelnianych dla nauczycieli w zakresie doskonalenia metod i technik dydaktycznych, a także nagradzanie najlepiej ocenianych nauczycieli akademickich, oraz finansowanie ich udziału w konferencjach naukowych. Zatrudnianie pracowników odbywa się poprzez wielopoziomowy proces rekrutacji, co pozwala na wybór kandydatów spełniających w największym stopniu stawiane kryteria. Każdego roku przeprowadzana jest analiza minimum kadrowego dla kierunku.

W roku akademickim 2015/2016 do minimum kadrowego dokonano zmiany w składzie tego minimum, która była spowodowana koniecznością wprowadzenia specjalisty dynamicznie rozwijającej się specjalności Zarządzanie logistyką w przedsiębiorstwie. Zmiany w grupie adiunktów firmujących kierunek były spowodowane rozwiązaniem umowy o pracę z 1 osobą. Inna osoba została przesunięta do minimum kadrowego innego kierunku studiów ze względu na posiadane kwalifikacje inżynierskie. Nie przedłużono umowy o pracę w przypadku 1 osoby, z uwagi na bardzo krytyczne opinie studentów i wyniki hospitacji oraz z inną osobą ze względu na słabą znajomość języka polskiego. W ramach weryfikacji obsady zajęć dokonywanej w oparciu o wyniki oceny kadry zrealizowano następujące działania:

- 1). Zrezygnowano z pracy 1 osoby jako prowadzącego zajęcia z przedmiotu BHP (niska ocena studentów i bardzo krytyczne komentarze).
- 2). Zrezygnowano z prowadzącego zajęcia z podstaw logistyki (niska ocena hospitacyjna).
- 3). Nie przedłużono umowy o pracę z 1 osobą (niska ocena studentów).

Wyniki prowadzonych hospitacji pozwalają na stwierdzenie, że kompetencje wykładowców są wysokie, co odzwierciedlają wysokie oceny z ich działalności dydaktycznej (średnia ocena z hospitacji 4,85). Stwierdzono skuteczność oceny okresowej, dokonywanej przez Komisję Okresowej Oceny Nauczycieli Akademickich w oparciu o Procedurę USZJK 8, jako mechanizmu weryfikacji kadry naukowo – dydaktycznej. Brak wykładowców z oceną negatywną. Stwierdzono również systematyczny rozwój naukowy kadry. W latach 2012-2015 Uczelnia wspierała rozwój naukowy pracowników (dwie prace doktorskie), poprzez finansowanie procesu doktryzowania, finansowanie Zeszytów Naukowych WSiIZ, monografii pracowników oraz konferencji i seminariów naukowych. Systematyczna ocena kadry prowadzącej zajęcia na kierunku *zarządzanie* pozwoliła na wyróżnienie 1 osoby za aktywność w kształceniu studentów i wzorowo opracowaną dokumentację dotyczącą realizacji oceny przedmiotowych efektów kształcenia (aktówka przedmiotu). Z nauczycielami akademickimi, którzy wykazują małą aktywność naukową i organizacyjną na rzecz Uczelni Dziekan Wydziału lub Rektor prowadzą rozmowy dyscyplinująco-szkoleniowe.

Analiza wyników oceny okresowej, w tym protokołów z ewaluacji i hospitacji zajęć wykazała, iż uwagi i zalecenia w zakresie doskonalenia realizacji procesu dydaktycznego, są formułowane, a zróżnicowanie ocen świadczy o tym, że proces ten jest rzetelny. Władze Wydziału przeprowadzają rozmowy, w czasie których informuje się o wynikach ocen, a także podjęciu działań naprawczych lub doskonalących (w przypadkach osób, co do których były sformułowane uwagi).

Procedura dotycząca hospitacji zajęć dydaktycznych, obejmuje kompleksową ocenę wizytowanych zajęć (regularność, punktualność, przydatność materiałów dydaktycznych, stosowane metody nauczania, przygotowanie do zajęć) oraz możliwość sformułowania zaleceń do dalszej poprawy. Proces ten można uznać za służący zapewnieniu i doskonaleniu jakości, bowiem hospitacje te odbywają się regularnie. Ankiety zawierają różnorodne oceny i wskazówki stanowiące podstawę przez osobę hospitującą słabych elementów procesu dydaktycznego, mogące służyć poprawie jakości pracy prowadzącego zajęcia.

Powyższe potwierdziło spotkanie z kadrami prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów oraz rozmowa w Dziekanem Wydziału.

Przegląd tych działań i stosowanych w ich ramach metod dowodzi, że przedmiotem tej analizy i oceny jest cała sfera aktywności dydaktycznej pracowników. Pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi są oceniani przez studentów w ramach procesu: *Proces oceniania obsługi studentów (11.1 – 11.2)*.

6.1.7.

Wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej skutkują podjęciem działań doskonalących proces kształcenia.

Analiza uzyskiwanych ocen pracowniczych jest podstawą do podejmowania decyzji o przedłużaniu zatrudnienia pracownikom. Oceny wystawiane przez studentów podlegają analizie przez Dziekana i Rektora, którzy mają obowiązek reagowania, w przypadku ocen skrajnie niskich i przeprowadzanie rozmów z dydaktykami. W czasie wizytacji poinformowano, iż na podstawie wyników oceny okresowej prowadzi się w Uczelni politykę kadrową, a także kontrolę w zakresie regularności i punktualności odbywanych zajęć. Procedura ankietyzacji wpływa na ocenę okresową nauczycieli akademickich w zakresie ich działalności dydaktycznej, co potwierdza analiza wybranych arkuszy oceny okresowej pracownika. Wyniki tej oceny są przekazywane do Samorządu Studentów. Dzięki temu studenci mają świadomość wykorzystania wyników tej oceny w kształtowaniu polityki kadrowej, związanej nie tylko z negatywnymi wynikami (rozwiązanie stosunku pracy), ale i pozytywnym ich wykorzystaniem (np. nagrody). W celu właściwego wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry zasadna jest ocena stosowanego kwestionariusza ankiety oceny zajęć dydaktycznych. Pytania dotyczą m. in. oceny przedstawienia programu modułu/przedmiotu na pierwszych zajęciach, oceny przedstawienia założonych efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu, przedstawienia kalkulacji pracy studenta niezbędnej do zrealizowania założonych efektów kształcenia, oceny zasad zaliczenia, zalecanej literatury, punktualności rozpoczynania i kończenia zajęć, sposobu przekazywania wiedzy, atrakcyjności zajęć dydaktycznych obowiązkowości i punktualności wykładowcy, oraz ocenę korzyści z zajęć dydaktycznych. Przyjęto skalę ocen od 2 do 5. Stosowana forma opracowania wyników z dokonania tej oceny ma charakter danych statystycznych a także działań doskonalących jakości

kształcenia.

Dokumentacja zawierająca ocenę kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów stanowi podstawę prowadzonej przez Dziekana i Władze Uczelni polityki doskonalenia jakości realizacji procesu kształcenia przez kadrę akademicką oraz kreowanej polityki kadrowej Uczelni. Wnioski z oceny nauczycieli akademickich, w tym zawartej w ankietach studenckich prowadzą, co stwierdzono analizując przedłożone przez Uczelnię dokumenty, do zmian np. w obsadzie zajęć dydaktycznych (np. odsunięcie od prowadzenia zajęć), organizowaniem szkoleń z zakresu doskonalenia metod i technik dydaktycznych.

6.1.8.

Wdrożony w Uczelni USZJK w ramach procedur mających na celu ocenę zasobów materialnych, w szczególności ich zgodności z zakładanymi efektami kształcenia, przewiduje *Procedury regulujące sposób funkcjonowania biblioteki (10.1 – 10.6)*, *Procedury dotyczące oceniania obsługi studentów przez Dział Studiów (11.1 -11.3)*, oraz *Procedury obejmujące procesy oceniania sposobu planowania i organizacji zajęć dydaktycznych (12.1 -12.3)*.

Oceny materialnej bazy dydaktycznej dokonuje Zespół ds. oceny materialnej bazy dydaktycznej powołany przez Kanclerza. Stan obsługi technicznej i informatycznej jest oceniany również przez wykładowców i studentów. Efektem uzyskanych ocen Zespołu, nauczycieli akademickich i studentów jest realizacja następujących działań:

- zamocowano wszystkie projektory multimedialne w salach dydaktycznych, audytoryjnych i ćwiczeniowych,
- wymieniono lampy w 3 projektorach, w których stwierdzono problemy z ostrością obrazu,
- wymieniono krzesła z pulpitem na stoły szkolne,
- wymieniono 2 baterie UPS,
- podjęto działania w celu pozyskania środków na zakup aktualizacji oprogramowania (zobowiązano osobę odpowiedzialną za pozyskanie środków unijnych do wskazania możliwości aplikowania w latach 2014-2020),
- w wyniku rozmów przeprowadzonych przez Dyrektora Administracyjnego z pracownikami Uczelnianego Centrum Informatycznego ustalono listę czynności sprawdzających sprzęt informatyczny i multimedialny przed zajęciami.

Jak poinformowano w czasie wizytacji Zespół oceniający, kolejna ocena dydaktycznej bazy materialnej przez studentów odbędzie się na koniec roku akademickiego 2015/2016, zaś przez nauczycieli akademickich i Zespół we wrześniu 2016 roku.

W latach 2010-2013 badania dotyczące funkcjonowania Biblioteki obejmowały tylko jeden obszar w ramach Oceny przygotowania studenta do zatrudnienia (tj. wyposażenie Biblioteki). Wyniki ocen studentów wahały się w granicach 3,32-4,01 pkt w skali 1-5. W wyniku ewaluacji USZJK zdecydowano o wprowadzeniu do systemu Procedury regulującej sposób funkcjonowania Biblioteki (10.1-10.6) obejmującej procesy: zgłaszania przez nauczycieli akademickich i studentów propozycji zakupu publikacji, oceny zasobów bibliotecznych, oceny jakości obsługi studentów w Bibliotece. Biorąc pod uwagę oceny studentów oraz wnioski z prac Rady Bibliotecznej wprowadzono działania usprawniające funkcjonowanie Biblioteki, takie jak: wymieniono komputery, wydłużono godziny pracy Biblioteki w czasie zjazdów, zwiększono liczbę pozycji książkowych i czasopism szczególnie wspierających proces kształcenia w zakresie specjalności (wydano w roku 2015 20 tys. zł na zakup 668 książek oraz czasopism). Wyniki badań wskazują na systematyczny wzrost poziomu zadowolenia studentów z godzin otwarcia Biblioteki, pomocy pracowników w poszukiwaniu informacji, dostępu do pozycji książkowych, czasopism i baz elektronicznych związanych ze studiowanym kierunkiem, z obsługi przez pracowników Biblioteki. Kolejna ocena funkcjonowania biblioteki odbędzie się na koniec roku akademickiego 2015/2016.

W kontekście wsparcia procesu kształcenia studentów istotną rolę odgrywa Dział Studiów. W latach 2010-2015 zaobserwowano wzrost ogólnej oceny obsługi studenta przez Dział Studiów, w szczególności w zakresie oceny poziomu kompetencji pracowników i ich sposobu obsługi studentów oraz zadowolenia z możliwości uzyskania informacji. Wyniki badań wskazują na niezadowolającą ocenę studentów z godzin pracy Działu Studiów w trakcie zjazdów. W efekcie podjętych działań do obsługi studentów przywrócono niedzielę, uruchomiono elektroniczny system informowania

studentów oraz ponownie przeszkolono pracowników w zakresie obsługi studentów. Kolejna ocena pracy Działu Studiów będzie dokonana na koniec roku akademickiego 2015/2016.

Formą wsparcia dla studentów w procesie kształcenia jest odpowiednie planowanie i organizacja zajęć. W latach 2010-2013 badania dotyczące planowania i organizacji zajęć obejmowały tylko jeden obszar w ramach Oceny przygotowania do zatrudnienia (tj. rozkład zajęć). Wyniki ocen studentów wahały się w granicach 2.39-3.88 w skali 1-5. Efektem oceny planowania i organizacji zajęć przez nauczycieli akademickich i studentów były następujące działania Uczelni: zdecydowano o wprowadzeniu do USZJK Procedur dotyczących oceniania sposobu planowania i organizacji zajęć dydaktycznych, wprowadzono, zasady planowania i organizacji zajęć dydaktycznych.

Analiza wyników badań wskazuje na systematyczny wzrost oceny rozkładu zajęć przez studentów w zakresie liczby godzin realizowanych na zajęciach, liczby i długości okienek pomiędzy zajęciami, przerw w trakcie zajęć, rozkładu zajęć w ciągu semestru i sekwencyjności zajęć.

Jak wynika z analizy funkcjonowania i badania skuteczności USZJK wnioski w zakresie oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów są pozytywne.

Studenci obecnie nie mają możliwości systematycznej oceny zasobów materialnych i oferowanych im środków wsparcia. np. formie procesu ankietyzacji. Studenci mają możliwość zgłaszania potrzeb i zmian poprzez konsultacje z dziekanem ds. studenckich lub za pośrednictwem Samorządu Studenckiego. W większości przypadków oceniają pozytywnie ten sposób rozwiązywania spraw konfliktowych.

6.1.9.

Sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia wraz z przypisaniem osób i organów odpowiedzialnych za poszczególne procesy i zadania zostały uregulowane w Księdze Jakości w ramach poszczególnych procedur. Obieg informacji jest prawidłowy, nie zawiodą mechanizmy komunikacji na temat zagadnień związanych z systemem zapewnienia jakości kształcenia, a zatem nie jest ograniczony udział żadnej grupy interesariuszy w procesie zapewnienia jakości kształcenia. Powyższe potwierdziły spotkania Zespołu ze studentami, interesariuszami zewnętrznymi, kadrą kierunku oraz Koordynatorem USZJK. W ramach USZJK nie przewiduje się oceny przyjętego sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących jakości kształcenia, jednakże bieżące konsultacje z grupami interesariuszy stanowią właściwy przepływ informacji, które w przypadku np. stwierdzenia nieprawidłowości w działaniu systemu w tym obszarze stworzona jest możliwość reakcji na dany problem.

Dokumentacja dotycząca USZJK (w poszczególnych procedur) jest odpowiednio opisana i uporządkowana. Raporty z przeprowadzonej analizy są przedstawiane RW i Senatowi Uczelni. Analiza danych ma charakter interpretacji ilościowych (w postaci dokładnych statystyk), analiz jakościowych (wniosków i rekomendacje wynikające z ankiet).

W czasie wizytacji przedłożono dokumenty potwierdzające, iż wszystkie elementy funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia, a opisane w kryteriach 6.1.1. – 6.1.7 są przedmiotem obrad jednostek je realizujących. Są to protokoły Senatu i RW, sprawozdania Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz sprawozdania Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

6.1.10.

W czasie wizytacji poinformowano, iż w zakresie polityki informowania studentów nt. efektów kształcenia oraz innych istotnych dla procesu dydaktycznego elementów, Uczelnia realizuje powszechnie obowiązujące standardy w tym zakresie. Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia oraz informacje o sposobach ich oceny i weryfikacji znajdują się w sylabusach, które są przekazywane studentom podczas pierwszych zajęć. Plany studiów są dostępne na stronie internetowej, która zawiera również podstawowe informacje ogólnouczelniane dotyczące zasad rekrutacji, organizacji roku akademickiego. Jak wynika z przeprowadzonego badania ankietowego, zdecydowana większość studentów zapoznała się z programem kształcenia. Dodatkowe informacje można uzyskać od pracowników Działu Studiów. Wyniki egzaminów i zaliczeń ustnych ogłaszane są bezpośrednio po ich zakończeniu, zaś prac pisemnych w sposób uzgodniony z egzaminatorem lub poprzez indywidualne konta internetowe.

Dostępność i aktualność tych informacji nie jest w pełni śledzona i weryfikowana przez system, który powinien weryfikować zapewnienie studentom dostępu do aktualnych informacji o programach kształcenia, zakładanych efektach kształcenia, procedurach toku studiów.

Oceniając powyższe należy uznać je za nie w pełni zapewniające wszystkim interesariuszom wewnętrznym dostęp do informacji o procesie kształcenia i jego wynikach w stopniu odpowiadającym ich potrzebom.

6.2.

Dokonując oceny skuteczności Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK) w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Olsztynie i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie* należy stwierdzić, że wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia został zbudowany i funkcjonuje. Potwierdzeniem tego są, z jednej strony, wewnętrzne akty prawne, które regulują podstawowe zagadnienia dotyczące zapewnienia jakości kształcenia. Z ich analizy wynika, że obejmują one wszystkie obszary mające wpływ na jakość kształcenia. Te wewnętrzne regulacje prawne są spójne i zgodne z obecnie obowiązującymi przepisami. Z drugiej strony takim weryfikatorem tego, że System jest zbudowany i funkcjonuje jest treść punktu poprzedniego niniejszego Raportu, w którym opisano stan wdrożenia systemu w kontekście jego kluczowej funkcji, którą jest systematyczne monitorowanie, ocena i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Analizując budowę wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na podkreślenie zasługuje zrównoważenie wszystkich czterech aspektów Systemu, jego funkcji (zadań), procedur, jednostek organizacyjnych realizujących funkcje oraz instrumentów. Wszystko dostosowane jest do wielkości Uczelni. Podporządkowane jest realizacji podstawowego celu Systemu, którym jest budowa kultury jakości kształcenia, i wykorzystywanie jej wyników do doskonalenia koncepcji kształcenia także na kierunku *zarządzanie*. Należy również odnotować użyteczność praktyczną składników Systemu i zauważyć, że podniesione tu jego atrybuty stanowią podstawę jego skuteczności.

Dokonując oceny funkcjonowania systemu, w tym szczególnie jego skuteczności należy podkreślić, że Zespół Oceniający PKA zidentyfikował szereg działań mających na celu rozwój kultury jakości kształcenia. Wszystkie przejawy takich przedsięwzięć opisano szczegółowo wcześniej. Tu tylko podkreślimy ich kompleksowość i różnorodność. Podejmowane są bowiem nie tylko przez władze Uczelni i podmioty funkcjonujące w Szkole i działające na rzecz doskonalenia jakości kształcenia, ale także interesariuszy wewnętrznych studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych oraz interesariuszy zewnętrznych - przedstawicieli podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego. Dotyczą one różnych przedsięwzięć, które tworzą spójną wewnętrzną całość. Wszystkie koncentrują się wokół szczegółowo omówionych kryteriów oceny USZJK. Zakres tych działań potwierdzono w toku krytycznej analizy i oceny dokumentacji będącej w dyspozycji Zespołu Oceniającego, informacji pozyskane w toku rozmów z władzami Wydziału i pracownikami oraz z różnymi grupami interesariuszy zewnętrznych. To co tu należy podkreślić to to, że zidentyfikowano szereg konkretnych zmian w obszarze jakości kształcenia, które potwierdzają skuteczność prowadzonych działań.

Oceniając te przedsięwzięcia z merytorycznego punktu widzenia należy podkreślić raz jeszcze ich kompleksowość. Obejmują one niemal pełne spektrum działań wynikających z budowy Systemu. Uwzględniają podstawowe czynniki determinujące jego funkcjonowanie. Zidentyfikowane w toku wizytacji przedsięwzięcia pokazują zakres działań składających się na skuteczność Systemu.

Wszystko to w sposób jednoznaczny upoważnia do pozytywnej oceny skuteczności Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, jak również wykorzystywanie do prowadzenia przedsięwzięć zmierzających do jego doskonalenia.

3. Uzasadnienie

Podsumowując można zatem stwierdzić, iż wewnętrzne akty prawne obejmują wszystkie obszary mające wpływ na jakość kształcenia. Są one spójne i zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami. Zakres oceny efektów kształcenia oraz modułów/przedmiotów kształcenia prowadzi do ich zmian. Identyfikuje się udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy mają wpływ na kształtowanie efektów kształcenia. Efekty kształcenia są także projektowane z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest realizowane przez wszystkie podmioty (jednostki organizacyjne składające się na USZJK), które zajmują się oceną i doskonaleniem efektów kształcenia. Monitorowanie, ocena i analiza zakładanych efektów kształcenia oraz programów jest prowadzone systematycznie w ciągu roku akademickiego, a ich efektem jest doskonalenie programów kształcenia.

Proces weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich formach i rodzajach zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich w stosunku do przyjętych efektów kształcenia i metodami zapewniającymi skuteczną weryfikację stopnia ich osiągnięcia. Jego skuteczność polega na monitorowaniu i analizowaniu efektów kształcenia oraz formułowaniu wniosków, które są podstawą dokonywanych ich ewentualnych zmian.

Uczelnia określiła zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów i ich wykorzystywanie do oceny przydatności na rynku pracy i osiągniętych przez nich efektów kształcenia zostało w USZJK opisane. Uczelnia właściwie odnosi się do problematyki monitorowania losów zawodowych absolwentów, nie tylko z uwagi na przepisy prawa, ale ich uzasadnienie dla działalności pro jakościowej. Wyniki badania losów służą do modyfikacji programów kształcenia pod kątem ich przydatności na rynku pracy. W Uczelni stworzono możliwość realizacji podstawowych celów, którym powinien służyć monitoring losów zawodowych absolwentów.

Przegląd działań dotyczących weryfikacji kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia a także prowadzona polityka kadrowa oraz stosowanych w ich ramach metod dowodzi, że przedmiotem dokonywanej analizy i oceny jest cała sfera aktywności dydaktycznej pracowników. Wnioski z oceny nauczycieli akademickich, w tym zawartej w ankietach studenckich prowadzą, co stwierdzono analizując przedłożone przez Uczelnię dokumenty, do zmian mających na celu doskonalenie procesu kształcenia.

Analizy funkcjonowania skuteczności USZJK wskazuje, iż wnioski w zakresie oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów są pozytywne.

Sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia wraz z przypisaniem osób i organów odpowiedzialnych za poszczególne procesy i zadania zostały uregulowane w Księdze Jakości w ramach poszczególnych procedur.

W zakresie polityki informowania studentów nt. efektów kształcenia oraz innych istotnych dla procesu dydaktycznego elementów, Uczelnia realizuje powszechnie obowiązujące standardy w tym zakresie. Dostępność i aktualność tych informacji nie jest w pełni śledzona i weryfikowana przez system, który powinien weryfikować zapewnienie studentom dostępu do aktualnych informacji o programach kształcenia, zakładanych efektach kształcenia, procedurach toku studiów.

Wszystkie przedstawione wyżej i zidentyfikowane przez Zespół Oceniający, w toku oceny jakości kształcenia, działania upoważniają do pozytywnej oceny skuteczności Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia funkcjonującego w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Olsztynie. Wykorzystania wyników działalności USZJK w zakresie jego doskonalenia uznaje się za realizowane w stopniu satysfakcjonującym. Prowadzone w tym zakresie przez Uczelnię działania są kompleksowe i różnorodne. Są także prowadzone w sposób systematyczny.

Zespół Oceniający po dokonaniu analizy i oceny skuteczności Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia funkcjonującego w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Olsztynie oraz wykorzystania jej wyników do doskonalenia systemu uznaje podjęte przez Uczelnię działania za kompleksowe i różnorodne. Są realizowane w sposób systematyczny.

4. Zalecenia

Jednostka powinna opracować skuteczny sposób upowszechniania wśród studentów informacji o wynikach procesu ankietyzacji oraz podejmowanych na ich podstawie działaniach doskonalących.